

Prezent dla Prenumeratorów

**PRZEWODNIK
PO ZMIANACH
W VAT I AKCYZIE
2023**

Poszczególne części książki przygotowali:

Podatek od towarów i usług – **Joanna Dmowska**

Podatek akcyzowy – **Magdalena Miklewska**

I. Podatek od towarów i usług

Tabela. Przegląd zmian w ustawie o VAT na 2023 r. – zestawienie	4
Zmiany od 31 grudnia 2022 r. – omówienie	
1. Wydłużenie terminu ważności potwierdzeń dla kas z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym.....	5
2. Doręczanie pism o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu na konto w e-Urzędzie Skarbowym.....	6
Zmiany od 1 stycznia 2023 r. – omówienie	
3. Grupa VAT	7
4. Zmiany w zasadach wypełniania ewidencji JPK_V7	12
5. Stawki VAT w 2023 r.....	13
6. Nadawanie uprawnień do korzystania z systemu KSeF i wystawiania ustrukturyzowanych faktur w jednostkach wewnętrznych JST i przez członków grup VAT	16
Zmiany od 1 lutego 2023 r. – omówienie	
7. Obowiązek ewidencjonowania obrotu w myjniach samochodowych	17
Zmiany od 13 lutego 2023 r. – omówienie	
8. Zmiana terminów zapłaty VAT od wewnątrzspółnotowego nabycia paliw poza procedurą zawieszenia akcyzy.....	18
Zmiany od 1 kwietnia 2023 r. – omówienie	
9. Ułatwienia w rozliczeniach VAT – projekt SLIM VAT 3	19
Zmiany od 1 lipca 2023 r. – omówienie	
10. Zmiana zasad prowadzenia ewidencji przez członków grupy VAT.....	20

II. Podatek akcyzowy

Tabela. Przegląd zmian w ustawie o podatku akcyzowym na 2023 r. – zestawienie	22
Zmiany od 31 grudnia 2022 r. – omówienie	
1. Przedłużenie zwolnienia dla hybryd „z wtyczką”	27
2. Przesunięcie terminu wprowadzenia obowiązkowych, elektronicznych ewidencji	28
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
3. Wzrost cen energii w związku z zakończeniem obowiązywania tarczy antyinflacyjnej	29
4. Wzrost akcyzy na paliwa w związku z końcem obowiązywania tarczy antyinflacyjnej	29
5. Podwyższenie stawek akcyzy na alkohole i wyroby do palenia	31
6. Zmiana definicji płynu do e-papierosów	33

7. Przesunięcie wdrożenia zmian dotyczących deklarowania akcyzy w zgłoszeniach celnych	34
8. Ułatwienia dla krajowych, małych producentów alkoholi.....	35
9. Uzyskanie numeru akcyzowego i statusu uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego	36
10. Doprecyzowanie przepisów dotyczących stosowania e-DD	39
11. Warunki prowadzenia produkcji wina/napojów fermentowanych poza składem podatkowym.....	40
12. Uproszczenia fotowoltaiczne dla JST	40
13. Deklaracje w zakresie wyrobów węglowych	42
14. Zmiany w terminach sporządzania spisu z natury wyrobów.....	44
Zmiany od 16 stycznia 2023 r. – omówienie	
15. Składanie zabezpieczeń akcyzowych przez uprawnionych odbiorców oraz wysyłające podmioty zagraniczne	45
Zmiany od 13 lutego 2023 r. – omówienie	
16. Zmiana definicji eksportu	47
17. Zmiana definicji składu podatkowego	47
18. Zmiana definicji procedury zawieszenia poboru akcyzy.....	48
19. Likwidacja UDT w związku z wprowadzeniem nowego e-SAD.....	48
20. Nowe statusy akcyzowe podmiotów gospodarczych dokonujących obrotu wewnątrzspółnotowego	49
21. Ewidencja CRPA.....	50
22. Wysyłający podmiot zagraniczny	50
23. Zmiany w definicji ubytków wyrobów akcyzowych	52
24. Zmiany w zakresie importu do składu podatkowego	53
25. Kara pieniężna, gdy importowane towary ulegną przypadkowi	56
26. Eksport ze składu podatkowego.....	56
27. Zasady stosowania dokumentów e-SAD w EMCS	57
28. Oświadczenia dotyczące wielkości produkcji składane przez producentów win i napojów fermentowanych	58
29. Zwolnienie z obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego przez podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym rurociągiem	59
30. Zmiany w zakresie zwrotów akcyzy	59
31. Import samochodu osobowego.....	62
32. Obowiązek podatkowy z tytułu importu samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju	62
33. Import do składu podatkowego wyrobów oznaczanych znakami akcyzy, w którym jest miejsce importu.....	63
34. Potwierdzenie spisu wyrobów bez ważnych banderol.....	63
35. Ułatwienia dla prowadzących składy podatkowe przy odbiorze wyrobów jako uprawnieni odbiorcy.....	64

I. PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

**Tabela. Przegląd zmian w ustawie o VAT na 2023 r.
– zestawienie**

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana
1	2	3
od 31 grudnia 2022 r.		
1.	Kasy z elektronicznym zapisem kopii	Wydłużono do końca 2023 r. termin ważności potwierżeń dla kas z elektronicznym zapisem kopii, ale tylko o zastosowaniu specjalnym. W związku z tym tego rodzaju kasy można kupować jeszcze w 2023 r.
2.	Zwrot VAT w terminie 15 dni	Uregulowano zasady doręczania pism o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu lub jego odmowie na konto w e-Urzędzie.
od 1 stycznia 2023 r.		
3.	Grupy VAT	Wprowadzono nową kategorię podatników VAT. Jest to grupa VAT, która została zdefiniowana jako grupa podmiotów powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie, zarejestrowana jako podatnik VAT. Podmioty tworzące taką grupę wspólnie rozliczają VAT jako jeden podatnik.
4.	JPK_V7	Szczegółowo uregulowano zasady ewidencjonowania faktur, dokumentów wewnętrznych, a także sprzedaży oznaczonej kodem WSTO_EE. Rozszerzono zakres sprzedaży oznaczonej kodem GTU_08. Pozostałe zmiany mają charakter doprecyzowujący.
5.	Obniżone stawki VAT	Przedłużono stosowanie stawki 0% na żywność w 2023 r. Są to towary wymienione w poz. 1–18 załącznika nr 10 do ustawy o VAT. Na pozostałe produkty (gaz, energia, nawozy, paliwo), objęte w 2022 r. tarczą antyinflacyjną, VAT został podwyższony. Od 2023 r. należy stosować takie stawki VAT jak przed wprowadzeniem tarczy antyinflacyjnej, czyli 23%, z wyjątkiem nawozów, na które VAT wynosi 8%. Ponadto: <ul style="list-style-type: none"> ■ do 30 czerwca 2023 r. wydłużono stosowanie stawki 0% na darowizny dla ofiar wojny na Ukrainie, ■ do końca 2023 r. wprowadzono obniżoną stawkę VAT (8%) na środki poprawiające jakość gleby.
6.	Korzystanie z KSeF i wystawianie faktur ustrukturyzowanych	Umożliwiono nadawanie uprawnień do korzystania z systemu KSeF i wystawiania ustrukturyzowanych faktur przez jednostki wewnętrzne gmin, powiatów, województw i przez członków grup VAT.

1	2	3
od 1 lutego 2023 r.		
7.	Zwolnienie z obowiązku posiadania kas fiskalnych	Zlikwidowano możliwość korzystania ze zwolnień z obowiązku ewidencjonowania obrotu na kasie przez myjnie samochodowe, w tym również samoobsługowe. Od 1 lutego 2023 r. muszą obowiązkowo prowadzić ewidencję obrotu na kasie.
od 13 lutego 2023 r.		
8.	Zapłata VAT od nabycia wewnątrzspółnotowego paliwa	Zlikwidowano możliwość wydłużenia terminu zapłaty VAT od wewnątrzspółnotowego nabycia paliw poza procedurą zawieszenia akcyzy.
od 1 kwietnia 2023 r.		
9.	SLIM VAT 3 – uproszczenia w rozliczeniu VAT	Z projektu ustawy zmieniającej wynika, że zostaną wprowadzone zmiany, które ułatwią stosowanie dotychczas obowiązujących przepisów m.in. w zakresie odliczania VAT od WNT, ustalania proporcji, korekty rocznej, zwrotu VAT w terminie 15 dni, wystawiania dokumentów kasowych. Zostaną także uregulowane zasady rozliczeń korekt wynikające obecnie z wytycznych organów podatkowych, np. dotyczące stosowania kursów walut do faktur korygujących, korekty wewnątrzspółnotowej dostawy oraz sprzedaży na rzecz podróżnych po otrzymaniu wymaganych dokumentów. Podniesione zostaną również limity, od wysokości których zależą uprawnienia podatników do rozliczeń kwartalnych, pełnego odliczenia VAT, jeśli stosują proporcję.
od 1 lipca 2023 r.		
10.	Ewidencje prowadzone przez członków grupy VAT	Wprowadzono obowiązek wysyłania co miesiąc ewidencji czynności dokonywanych między członkami grup VAT. Ewidencje będą wysyłane przez członków grup VAT w formacie JPK do 25 dnia każdego następnego miesiąca.

Zmiany od 31 grudnia 2022 r. – omówienie

+/- 1. Wydłużenie terminu ważności potwierdzeń dla kas z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym

PRZED ZMIANĄ » Podatnicy mogą sprzedawać kasy, które mają ważne potwierdzenia o spełnieniu przez nie wymaganych przepisami funkcji, kryteriów i warunków technicznych. Dla kas z elektronicznym zapisem kopii ważność tych potwierdzeń miała się zakończyć 31 grudnia 2022 r. – bez względu na rodzaj tych kas (o zastosowaniu ogólnym albo specjalnym).

PO ZMIANIE » Ustawodawca wydłużył termin ważności potwierdzeń, ale tylko dla kas z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym. Według definicji wskazanej w rozporządzeniu w sprawie kas rejestrujących kasy specjalne to takie, których kons-

trukcja i program pracy uwzględniają ich szczególne zastosowanie i spełniają szczególne wymagania techniczne (kryteria i warunki techniczne) dla kas związane ze szczególnymi formami obrotu lub sprzedaży określonych towarów i usług lub potrzebą współpracy kasy z innymi urządzeniami niezbędnymi do stosowania w danym rodzaju działalności. Do kas specjalnych zaliczamy kasy:

- przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy świadczeniu usług przewozu osób oraz ich bagażu podręcznego taksówkami,
- przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy sprzedaży leków, z funkcją rozliczania recept refundowanych,
- przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy świadczeniu usług w zakresie transportu pasażerskiego,
- rozliczające więcej niż jedną transakcję równocześnie,
- przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy sprzedaży towarów i usług w wolnych obszarach celnych lub składach celnych,
- umieszczane w urządzeniach do automatycznej sprzedaży towarów i usług.

Okres obowiązywania potwierdzeń dla tego rodzaju kas wydłużono z mocy prawa do 31 grudnia 2023 r. Nie trzeba występować o ich przedłużenie. W 2023 r. podatnicy nie kupią już kasy fiskalnej z elektronicznym zapisem kopii o przeznaczeniu ogólnym. Mogą kupić wyłącznie kasę online. Natomiast podatnicy, którzy już używają takich kas, nabytych przed 1 stycznia 2023 r., mogą to robić nadal. Nie są zobowiązani do ich wymiany na kasy online.

KOMENTARZ » Zmianę należy ocenić pozytywnie, gdyż jeszcze przez rok będą dostępne w sprzedaży kasy z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym. Minusem tego rozwiązania jest ograniczenie tej decyzji tylko do kas specjalnych.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 145a ust. 7 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 931; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 2. Doręczanie pism o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu na konto w e-Urzędzie Skarbowym

PRZED ZMIANĄ » Ze względu na krótki czas, jaki ma urząd skarbowy na rozpatrzenie wniosku podatnika o zwrot VAT w terminie 15 dni od dnia złożenia JPK_V7, obowiązują specjalne zasady, kiedy nieodebrane postanowienie o przedłużeniu terminu zwrotu lub decyzji o odmowie zwrotu należy uznać za doręczone. W art. 87 ust. 6j ustawy o VAT określono te zasady i zależą one od sposobu realizacji doręczeń. Wśród wymienionych w tym przepisie metod realizacji doręczeń brakowało dostępnej już metody doręczania pism za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym, mimo że obecnie użytkownik konta w e-Urzędzie Skarbowym może wyrazić zgodę na doręczanie na to konto pism wydawanych przez organy KAS.

PO ZMIANIE » Artykuł 87 ust. 6j ustawy o VAT dotyczący doręczania postanowień o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu albo decyzji o odmowie tego zwrotu został dostosowany do nowej formy doręczeń na konto w e-Urzędzie Skarbowym. Dlatego gdy postanowienia o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu albo decyzji o odmowie dokonania zwrotu różnicy podatku w tym terminie nie zostaną podjęte w terminie 4 dni od dnia umiesz-

czenia ich na koncie w e-Urzędzie Skarbowym, a podatnik wyraził zgodę na taki sposób doręczeń pism, doręczenie będzie uznane za dokonane z upływem terminu tych 4 dni.

KOMENTARZ » Zmianę należy ocenić pozytywnie, gdyż pozwoli również doręczać na konto użytkownika w e-Urzędzie Skarbowym postanowienia o przedłużeniu terminu zwrotu lub decyzje o odmowie zwrotu. Wymaga to jednak od podatnika, który wnioskuje o taki zwrot, regularnego sprawdzania swojego konta. Od daty, kiedy pismo uznajemy za doręczone, liczone są terminy na złożenie zażaleń czy odwołań.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 87 ust. 6j ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 931; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

Zmiany od 1 stycznia 2023 r. – omówienie

+ 3. Grupa VAT

PRZED ZMIANĄ » Do końca 2022 r. kilka firm powiązanych ze sobą nie mogło rozliczać się wspólnie z VAT-u jako jeden podatnik. Powodowało to, że dokonywane między nimi czynności podlegały opodatkowaniu VAT i najczęściej musiały być dokumentowane fakturami. Ponadto każdy z podatników musiał odrębnie prowadzić ewidencję VAT oraz przysyłać pliki JPK_V7.

PO ZMIANIE » Od 1 stycznia 2023 r. do ustawy o VAT została wprowadzona nowa kategoria podatników VAT. Jest to grupa VAT, która została zdefiniowana jako grupa podmiotów powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie, zarejestrowana jako podatnik VAT.

1. Podmioty mogące utworzyć grupę VAT

Grupę VAT mogą utworzyć podatnicy:

- 1) posiadający siedzibę na terytorium kraju lub
- 2) nieposiadający siedziby na terytorium kraju – w zakresie, w jakim prowadzą działalność gospodarczą na terytorium kraju za pośrednictwem oddziału położonego na jego terytorium.

Grupy VAT mogą tworzyć także jednostki samorządu terytorialnego. Potwierdziło to MF w objaśnieniach podatkowych w zakresie grupy VAT z 11 października 2022 r.

Podatnik może być członkiem tylko jednej grupy VAT. Natomiast grupa VAT nie może być:

- członkiem innej grupy VAT,
- powiększona o innych członków ani pomniejszona o któregokolwiek z członków wchodzących w jej skład.

Członkowie grupy VAT muszą być ze sobą powiązani. Warunki istnienia powiązań między członkami grupy VAT – finansowych, ekonomicznych i organizacyjnych – muszą być spełnione nieprzerwanie przez okres, w jakim ta grupa VAT posiada status podatnika. Muszą istnieć łącznie wszystkie trzy rodzaje powiązań.

Podatników uważa się za powiązanych finansowo, jeśli jeden z nich, będący członkiem grupy VAT, posiada bezpośrednio ponad 50% udziałów (akcji) w kapitale zakładowym lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących bądź zarządzających, albo ponad 50% praw do udziału w zysku każdego z pozostałych podatników będących członkami tej grupy VAT.

Natomiast o powiązaniach ekonomicznych mówimy, jeżeli:

- 1) przedmiot głównej działalności członków grupy VAT ma taki sam charakter lub
- 2) rodzaje działalności prowadzonej przez członków grupy VAT uzupełniają się i są współzależne, lub
- 3) członek grupy VAT prowadzi działalność, z której w całości lub w dużej mierze korzystają inni członkowie grupy VAT.

Z kolei podatników uważa się za powiązanych organizacyjnie, jeżeli:

- 1) prawnie lub faktycznie, bezpośrednio albo pośrednio, będą znajdowali się pod wspólnym kierownictwem lub
- 2) będą organizować swoje działania całkowicie lub częściowo w porozumieniu.

Grupa VAT musi być utworzona na co najmniej 3 lata. Jej członkowie muszą podpisać umowę na piśmie o utworzeniu grupy VAT. Następnie wskazany w umowie przedstawiciel, czyli podmiot reprezentujący grupę VAT, dokonuje jej rejestracji w US.

Aby tego dokonać, musi wystąpić o nadanie jej NIP, składając NIP-2. Jak wynika z objaśnień podatkowych dotyczących grupy VAT z 11 października 2022 r., NIP ten będzie służył do identyfikacji grupy do rozliczeń VAT. Natomiast członkowie grupy VAT przy rozliczaniu z innych podatków nadal będą korzystać ze swoich indywidualnych NIP, które cały czas pozostaną ważne i niezmienione.

Przedstawiciel grupy VAT musi także złożyć zgłoszenie rejestracyjne VAT-R wraz z umową o jej utworzeniu do właściwego dla siebie naczelnika urzędu skarbowego. Grupa VAT nabędzie status podatnika z dniem wskazanym w umowie o jej utworzeniu, nie wcześniej jednak niż z dniem dokonania rejestracji.

2. Rozliczenie VAT w utworzonej grupie VAT

Rozliczenie VAT w grupie odbywa się na specjalnych zasadach. Grupę VAT w zakresie jej obowiązków podatkowych w VAT oraz wynikających z Ordynacji podatkowej, ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy o KAS reprezentuje przedstawiciel grupy VAT.

2.1. Naliczanie VAT przez grupę VAT

W grupie VAT dostawy towarów i świadczenie usług dokonane:

- przez członka grupy VAT na rzecz danego członka tej samej grupy nie podlegają opodatkowaniu VAT,
- przez członka grupy VAT na rzecz podmiotu spoza tej grupy są uznawane za dokonane przez tę grupę,
- na rzecz członka grupy VAT przez podmiot spoza tej grupy są uważane za dokonane na rzecz tej grupy.

Specjalne regulacje przewidziano natomiast, gdy członkiem grupy będzie oddział innego podatnika (zob. tabelę).

Tabela. Specjalne rozliczenie VAT, gdy członkiem grupy jest oddział

Czynności faktycznie dokonane:	Czynność została dokonana na rzecz:	Czynność jest uznawana za dokonaną:
oddział będący członkiem grupy VAT	1) podatnika nieposiadającego siedziby na terytorium kraju, który utworzył ten oddział, 2) innego oddziału podatnika, o którym mowa w pkt 1, położonego poza terytorium kraju	przez grupę VAT na rzecz podmiotu, który do niej nie należy
1) podatnik nieposiadający siedziby na terytorium kraju, który utworzył oddział, 2) inny oddział podatnika, o którym mowa w pkt 1, położony poza terytorium kraju	oddziału będącego członkiem grupy VAT	na rzecz grupy VAT przez podmiot spoza tej grupy
podatnik posiadający siedzibę na terytorium kraju, który utworzył oddział w innym kraju UE, będący członkiem grupy VAT w tym kraju	oddziału będącego członkiem grupy VAT utworzonej w innym kraju UE	na rzecz grupy VAT utworzonej w innym kraju UE przez podmiot spoza tej grupy
oddział będący członkiem grupy VAT utworzonej w państwie członkowskim innym niż Polska	podatnika posiadającego siedzibę na terytorium kraju, który utworzył ten oddział	przez grupę VAT z państwa członkowskiego innego niż Polska na rzecz podmiotu spoza tej grupy

2.2. Odliczenie VAT w grupie VAT

Grupie VAT, jako podatnikowi VAT, przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego od zakupów na zasadach ogólnych. Jeśli zakupy będą służyły zarówno czynnościom opodatkowanym, jak i zwolnionym, to należy stosować szczególne zasady odliczenia częściowego i proporcjonalnego ustalone dla grupy i jej członków.

Zakupy wykorzystywane zarówno do wykonywania czynności dających prawo do odliczenia podatku naliczonego, jak i do czynności, które prawa takiego nie dają, należy w pierwszej kolejności przypisać do poszczególnych członków grupy.

Jeżeli możliwe jest przyporządkowanie tych czynności do poszczególnych członków grupy VAT – odliczenia częściowe dokonywane są przy zastosowaniu proporcji obliczonej dla tych konkretnych członków grupy VAT, a nie dla całej grupy (art. 90 ust. 10c ustawy o VAT). Natomiast gdy nie jest możliwe przyporządkowanie tych czynności do poszczególnych członków grupy, to:

- w pierwszej kolejności grupa ma obowiązek odrębnego określenia kwot podatku naliczonego związanych z tymi czynnościami, w stosunku do których przysługuje jej prawo do obniżenia kwoty podatku należnego,
- gdy nie można wyodrębnić kwot podatku naliczonego do odliczenia grupa VAT jest obowiązana do ustalenia proporcji odliczenia szacunkowo według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu.

2.3. Prowadzenie ewidencji i składanie JPK_V7 przez grupę VAT

Utworzenie grupy VAT i jej rejestracja wymaga również zmian w zasadach prowadzenia ewidencji i dokumentowania czynności.

Członkowie grupy VAT muszą prowadzić w postaci elektronicznej ewidencję czynności dokonywanych na rzecz innych członków grupy VAT. Są to czynności niepodlegające VAT. Na żądanie organu podatkowego są zobowiązani ją przekazać w terminie 7 dni od dnia doręczenia żądania. Ewidencja musi zawierać co najmniej:

- 1) nazwę i NIP nabywcy,
- 2) datę dokonania i zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi,
- 3) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi,
- 4) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług,
- 5) kwotę należności ogółem.

Przedstawione zasady ewidencjonowania obowiązują tylko do 30 czerwca 2023 r. Od 1 lipca 2023 r. zostanie wprowadzona zmiana (opisujemy ją w pkt 10. Zmiana zasad prowadzenia ewidencji przez członków grupy VAT).

Czynności niepodlegające opodatkowaniu VAT, dokonywane między członkami grupy VAT, nie są dokumentowane fakturami. Mogą to być dowolne dokumenty wewnętrzne.

Natomiast czynności wykonywane „na zewnątrz” przez grupę VAT, podlegające opodatkowaniu, ewidencjonuje przedstawiciel grupy VAT, który wysyła JPK_V7 w jej imieniu. Czynności te należy fakturować. Na fakturze – jako sprzedawca – powinna być wpisana nazwa grupy VAT z oznaczeniem „grupa VAT” lub „GV”.

Grupa VAT w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy może uwzględnić kwotę nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy wynikającą z ostatnich deklaracji podatkowych złożonych przez jej członków jako podatników.

2.4. Rozliczenie po utracie statusu podatnika przez grupę VAT

Grupa VAT straci status podatnika:

- 1) z dniem poprzedzającym dzień wystąpienia zmian w stanie faktycznym lub w stanie prawnym skutkujących naruszeniem warunków uznania grupy VAT za podatnika,
- 2) z upływem terminu, na jaki została utworzona.

Gdy grupa VAT straci status podatnika, jest zobowiązana złożyć JPK_V7 jeszcze za okres rozliczeniowy, w którym utraciła status podatnika. Natomiast kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym wynikająca z ostatniej deklaracji będzie podlegać:

- zwrotowi na rzecz przedstawiciela grupy VAT lub
- odliczeniu w rozliczeniu za następny okres rozliczeniowy przedstawiciela grupy VAT.

Po utracie przez grupę VAT statusu podatnika VAT nadal to jej przedstawiciel może dokonywać korekt rozliczeń podatku za okresy rozliczeniowe, w których była podatnikiem. Będzie miał także prawo do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty za ten okres oraz zwrot tej nadpłaty.

Natomiast stroną w postępowaniu podatkowym w sprawach dotyczących zobowiązania podatkowego należnego za okres obowiązywania grupy VAT mogą być członkowie, którzy tworzyli grupę VAT w momencie utraty przez nią statusu podatnika.

Po wykreśleniu z rejestru grupy VAT jej członkowie nie muszą składać zgłoszenia rejestracyjnego, aby uzyskać status podatnika. Naczelnik urzędu skarbowego przywróci z urzędu zarejestrowanie członka tej grupy VAT jako podatnika VAT ze statusem takim, jaki posiadał przed dniem wykreślenia.

2.5. Odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe grupy VAT

W okresie posiadania statusu podatnika przez grupę VAT oraz po utracie przez nią tego statusu jej członkowie odpowiadają solidarnie za zobowiązania grupy VAT z tytułu podatku. Deklaracja JPK_V7 złożona przez grupę VAT stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego również na rzecz członka grupy VAT, gdy podatek nie zostanie zapłacony.

Grupa VAT korzysta z ochrony, gdy zastosuje się do interpretacji wydanej przed powstaniem grupy VAT, na wniosek podmiotu planującego utworzenie tej grupy, w zakresie jej działalności.

Kontrole podatkowe wobec grupy VAT będą prowadzone na tej samej zasadzie jak w przypadku grup kapitałowych, z tym że kontrolę będzie prowadził naczelnik urzędu skarbowego właściwy dla przedstawiciela grupy VAT. W przypadku kontroli podatkowej w zakresie funkcjonowania grupy VAT kontrolowanym będzie każda spółka wchodząca w skład tej grupy w okresie objętym kontrolą podatkową.

KOMENTARZ » Zmianę należy ocenić pozytywnie. Funkcjonowanie w ramach grupy VAT to przede wszystkim wymierne korzyści. Największą zaletą tworzenia grup VAT jest ograniczenie obowiązków księgowych dotyczących czynności dokonywanych między podatnikami ją tworzącymi. Czynności tych nie trzeba dokumentować fakturami ani wykazywać w plikach JPK_V7. Dodatkowa korzyść pojawiać się będzie w przypadkach, gdy jeden lub więcej podatników tworzących grupę VAT nie jest uprawnionych do odliczania całości lub części VAT od dokonywanych zakupów. Wówczas uczestnictwo w grupie VAT pozwala wyłączyć negatywne tego konsekwencje.

Dodaniu przepisów o grupach VAT nie towarzyszyło niestety dokonanie zmian w zakresie podatku dochodowego, tj. nie dodano żadnych przepisów w ustawach o podatku dochodowym. W konsekwencji dla celów opodatkowania podatkiem dochodowym członkowie grup VAT pozostaną odrębnymi podatnikami, chyba że utworzą również podatkową grupę kapitałową.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8c–8e, art. 15a, art. 90 ust. 10c–10g, art. 96 ust. 3b, ust. 4d, ust. 7ba–7bb, ust. 9k, art. 96b ust. 3c ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 931; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707
- art. 77a ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2021 r. poz. 2105; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2180
- art. 3b ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 479; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2687
- art. 14n § 1 pkt 1b, art. 75 § 2a, art. 77b § 5 pkt 4, art. 86a § 6, art. 86j § 6, art. 133 § 2c, art. 284ab § 3a i § 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 2651; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

4. Zmiany w zasadach wypełniania ewidencji JPK_V7

PRZED ZMIANĄ »» Do końca 2022 r. w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (dalej: rozporządzenie w sprawie JPK) nie były uregulowane zasady ewidencjonowania faktur wystawianych na żądanie lub w przypadku, gdy nie istniał obowiązek ich wystawienia. Nie były też uregulowane zasady ewidencjonowania dokumentów wewnętrznych. Podatnicy opierali się na wyjaśnieniach organów podatkowych. Kodem GTU_08 nie była objęta sprzedaż towarów z poz. 1a załącznika nr 12 do ustawy o VAT.

Nie było też możliwości kontrolowania wysokości sprzedaży podlegającej oznaczeniu kodem WSTO_EE, ewidencjonowanej na podstawie dowodu zbiorczego (np. raportu kasowego).

PO ZMIANIE »» Od 1 stycznia 2023 r. w rozporządzeniu w sprawie JPK zostały szczegółowo uregulowane zasady ewidencjonowania faktur, dokumentów wewnętrznych oraz sprzedaży oznaczanej kodem WSTO_EE wykazywanej na podstawie dowodu zbiorczego. Rozszerzono zakres stosowania kodu GTU_08. Pozostałe zmiany mają charakter doprecyzowujący. Wprowadzone zmiany stosujemy w JPK_V7 składanym od rozliczenia za styczeń 2023 r.

1. Ewidencjonowanie faktur w JPK_V7

W zmienionych przepisach rozporządzenia w sprawie JPK_V7 wprost wskazano, że ewidencjonujemy odrębnie wszystkie faktury, niezależnie od tego, czy istniał obowiązek ich wystawienia, czy może sprzedawca zdecydował się na ich wystawienie albo zażądał tego kupujący. Podatnik ma obowiązek wykazać w ewidencji wszystkie wystawione faktury, z wyłączeniem tych ujętych w ewidencji zgodnie z pkt 8 i pkt 9 lit. a rozporządzenia w sprawie JPK, tj. np. paragonów fiskalnych uznanych za faktury uproszczone oraz bile-tów. Do tej pory taki sposób ewidencjonowania wynikał z interpretacji MF, a nie z przepisów rozporządzenia.

2. Zbiorcze dokumenty wewnętrzne

MF uregulował termin ewidencjonowania zdarzeń wykazywanych w ewidencji na podstawie dokumentów zbiorczych. Takie dokumenty należy ujmować według daty ostatniego zdarzenia objętego tym dokumentem. Dotyczy to także podatników rozliczających się kwartalnie, którzy za każdy miesiąc kwartału muszą ewidencjonować zdarzenia zgodnie z datą powstania obowiązku podatkowego, niezależnie od faktu, że rozliczenie kwartału nastąpi w deklaracji składanej razem z ewidencją w trzecim miesiącu kwartału.

Została wprowadzona także zmiana doprecyzowująca:

- do innych regulacji, polegająca na zastąpieniu sformułowania „ze zbiorczych informacji z ewidencji sprzedaży, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy” wyrazami „z dokumentów zbiorczych zawierających sprzedaż z kas rejestrujących”,
- zapis, że oznaczenie „RO” dotyczy dokumentu zbiorczego zawierającego sprzedaż z kas rejestrujących.

Zmieniło się również nazewnictwo z „dokumentu wewnętrznego” na „dowód wewnętrzny”, aby je ujednoczyć z innymi przepisami podatkowymi, m.in. przepisami o podatkowej księdze przychodów i rozchodów, ewidencji przychodu i innych ewidencji.

3. Kody stosowane w JPK

Kolejna zmiana dotyczy kodów, którymi oznaczana jest sprzedaż w JPK. Rozszerzono zakres stosowania kodu GTU_08. Towary sklasyfikowane według CN 8549 jako odpady oraz złom elektryczny i elektroniczny (w tym z udziałem metali szlachetnych), wymienione w poz. 1a załącznika nr 12 do ustawy o VAT, trzeba oznaczać kodem GTU_08.

Uregulowano także sposób ewidencjonowania sprzedaży, którą należy oznaczać kodem WSTO_EE, tj.:

- wewnątrzspółnotowej sprzedaży towarów na odległość, które w momencie rozpoczęcia ich wysyłki lub transportu znajdują się na terytorium kraju, oraz
 - świadczenia usług telekomunikacyjnych, nadawczych i elektronicznych, o których mowa w art. 28k ustawy o VAT, na rzecz podmiotów niebędących podatnikami, posiadających siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju
- ujmowanej w ewidencji zapisem zbiorczym.

Sprzedaż tę trzeba wykazywać odrębnie na podstawie dowodu wewnętrznego. Ma to pozwolić na monitorowanie wysokości tej sprzedaży (czy przekroczono limit 42 000 zł) w celu ustalenia miejsca opodatkowania.

KOMENTARZ » Zmianę należy ocenić pozytywnie. Część wprowadzonych zmian potwierdza dotychczasową praktykę stosowaną przez podatników zgodnie z wytycznymi MF. Uregulowanie wprost w rozporządzeniu zasad ewidencjonowania daje jednak pewność podatnikowi, jak ma postępować. Ponadto nowe regulacje nie spowodują zmiany obecnej wersji JPK_V7. Dlatego nie trzeba będzie nabywać aktualizacji używanego oprogramowania.

PODSTAWA PRAWNA:

- § 10 rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług – Dz.U. z 2019 r. poz. 1988; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2810

– 5. Stawki VAT w 2023 r.

PRZED ZMIANĄ » Do 31 grudnia 2022 r. obowiązywała tzw. tarcza antyinflacyjna, w wyniku której VAT był obniżony do:

- 0% na żywność objętą wcześniej 5% podatkiem,
- 0% na nawozy, środki ochrony roślin i inne środki wspomagające produkcję rolniczą oraz produkty poprawiające jakość gleby – zamiast 8%,
- 0% na gaz ziemny zamiast 23%,
- 5% na energię elektryczną i ciepłą zamiast 23%,
- 8% na paliwa silnikowe zamiast 23%.

Stawka 0% obowiązywała również na darowizny związane z pomocą ofiarom wojny na Ukrainie.

Natomiast warunki obniżenia stawek VAT z 23% do 22% i 8% do 7% były uregulowane w art. 146aa ustawy o VAT.

PO ZMIANIE » Ustawodawca zrezygnował z dotychczasowych zasad ustalania, czy w danym roku stawki ulegną obniżeniu, określonych w art. 146aa ustawy o VAT. Od 2024 r. zasady obniżania stawek będą zależały od wysokości wydatków na obronność. W 2023 r. stawki te pozostały na dotychczasowym poziomie i wynoszą 23% i 8% na podstawie art. 146ea ustawy o VAT. Jednak z art. 24a ustawy zmieniającej z 7 października 2022 r. wynika, że wiążące informacje stawkowe wydane przed 1 stycznia 2023 r. nie wygasają w związku z wejściem w życie przepisów art. 146ea pkt 1 i 2 ustawy o VAT.

Natomiast podstawą do wydania rozporządzenia przez MF obniżającego stawki VAT na wybrane produkty i usługi jest obecnie art. 146ee ustawy o VAT.

W związku z tymi zmianami konieczne było wydanie nowego rozporządzenia obniżającego stawki VAT na wybrane towary i usługi. Jest to rozporządzenie z 2 grudnia 2022 r. w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług w roku 2023. Nowe rozporządzenie powieli w większości postanowienia poprzedniego.

1. Tarcza antyinflacyjna

W 2023 r. została utrzymana tylko obniżka VAT na żywność. To oznacza, że nadal można stosować stawkę 0% na towary wymienione w poz. 1–18 załącznika nr 10 do ustawy o VAT.

Na pozostałe produkty VAT został podwyższony. Są to stawki, które były stosowane przed wprowadzeniem tarczy antyinflacyjnej, czyli na:

- nawozy, środki ochrony roślin i inne środki wspomagające produkcję rolniczą – 8%,
- gaz ziemny – 23%,
- energię elektryczną i ciepłą – 23%,
- paliwa silnikowe – 23%.

2. Darowizny opodatkowane stawką 0%

Do 30 czerwca 2023 r. zostało także przedłużone prawo do stosowania stawki 0% do:

- 1) nieodpłatnej dostawy towarów, o której mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT,
 - 2) nieodpłatnego świadczenia usług, o którym mowa w art. 8 ust. 2 ustawy o VAT
- na cele związane z pomocą ofiarom skutków działań wojennych na terytorium Ukrainy.

Warunki stosowania stawki 0% do tych darowizn pozostały bez zmian.

Stawka 0% została utrzymana także na leki finansowane ze środków pochodzących ze zbiorów publicznych rozpoczętych przed 17 maja 2022 r.

Nie przedłużono stosowania stawki 0% na testy i szczepionki przeciw COVID-19. Od 2023 r. ich dostawa jest opodatkowana stawką 8%.

3. Produkty poprawiające właściwości gleby ze stawką 8%

W 2023 r. stawkę 8% można stosować do dostawy, wewnątrzwspólnotowego nabycia i importu:

- środków poprawiających właściwości gleby, stymulatorów wzrostu oraz podłoży do upraw, o których mowa w ustawie o nawozach i nawożeniu, z wyłączeniem podłoży mineralnych i towarów wymienionych w poz. 12 załącznika nr 3 do ustawy o VAT,
- polepszaczy gleby, środków wapnujących, biostymulatorów, podłoży do upraw, produktów nawozowych mieszanych składających się wyłącznie z nawozu i środka wapnującego, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z 5 czerwca 2019 r. ustanawiającym przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2003/2003, z wyłączeniem podłoży mineralnych i podłoży do upraw grzybów,
- nawozowych produktów mikrobiologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10a ustawy o nawozach i nawożeniu, wpisanych do wykazu nawozowych produktów mikrobiologicznych, o którym mowa w rozdziale 4a tej ustawy.

4. Nowy CN na 2023 r.

O tym, czy można stosować obniżoną stawkę VAT na towary, decyduje zasadniczo CN.

Z art. 41 ust. 13 ustawy o VAT wynika, że do towarów i usług będących przedmiotem czynności niewymienionych w Nomenklaturze scalonej (CN) lub w klasyfikacjach wydanych na podstawie przepisów o statystyce publicznej stosuje się stawkę 23%, z wyjątkiem tych, dla których w przepisach ustawy o VAT lub przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie określono inną stawkę.

Wykaz towarów objętych klasyfikacją CN określa załącznik do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej. Co roku jest publikowany nowy załącznik ze zmianami w klasyfikacji. Tak też było w 2022 r. 31 października 2022 r. opublikowano nowy załącznik na 2023 r., który trzeba stosować również w celu ustalania stawek VAT. Zostało wprowadzonych około 40 nowych pozycji poprzez rozbudowanie dotychczasowej struktury klasyfikacji CN. Nie spowodowało to zmiany stawek VAT na produkty, które zostały sklasyfikowane bardziej szczegółowo.

Jak zostało uzasadnione w rozporządzeniu wykonawczym komisji UE 2022/1998 z 20 września 2022 r. zmieniającym załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej, aktualizacja CN ma na celu m.in.:

- wdrożenie stopniowego obniżania stawek celnych na produkty objęte umową w formie deklaracji w sprawie rozwoju handlu produktami technologii informacyjnej, zgodnie z decyzją Rady (UE) 2016/971,
- ułatwienie monitorowania określonych towarów, tj. „brzoskwiń i nektaryn płaskoowocowych” w dziale 8; niektórych rodzajów „ryżu” w dziale 10; niektórych „surowców krytycznych” w działach 25, 26, 28 i 85; niektórych produktów chemicznych („DOTP”) w dziale 29 oraz „kęsisk płaskich i kęsów, z aluminium” w dziale 76 CN.

KOMENTARZ >>> **Zmianę należy zasadniczo ocenić negatywnie. Na wiele produktów VAT został podwyższony, co wpłynie zapewne na wysokość cen tych produktów. Na plus należy zaliczyć pozostawienie stawki 0% na żywność.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 146ea, art. 146ee ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. z 2022 r. poz. 931; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707
- art. 24a ustawy z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2180; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707
- załącznik do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej – DUUEL z 1987 r. Nr 256, poz. 1; ost.zm. DUUEL z 2022 r. Nr 322, poz. 81
- rozporządzenie Ministra Finansów z 2 grudnia 2022 r. w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług w roku 2023 – Dz.U. z 2022 r. poz. 2495; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. 2808

+ 6. Nadawanie uprawnień do korzystania z systemu KSeF i wystawiania ustrukturyzowanych faktur w jednostkach wewnętrznych JST i przez członków grup VAT

PRZED ZMIANĄ » Z rozporządzenia Ministra Finansów z 27 grudnia 2021 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur (dalej: rozporządzenie w sprawie KSeF) wynika, że uprawnieni do korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) mogą:

- 1) nadawać, zmieniać lub odbierać uprawnienia do korzystania z KSeF innym podmiotom wskazanym w rozporządzeniu;
- 2) wystawiać lub mieć dostęp do faktur ustrukturyzowanych.

Przed zmianą nie były uregulowane zasady nadawania uprawnień przez członków grup VAT i jednostki wewnętrzne samorządu terytorialnego.

PO ZMIANIE » Od 1 stycznia 2023 r. w rozporządzeniu w sprawie KSeF zostały uregulowane zasady nadawania uprawnień do korzystania z systemu i wystawiania faktur ustrukturyzowanych w jednostkach wewnętrznych JST i przez członków grup VAT. Uprawnienie do nadawania, zmiany lub odbierania uprawnień do korzystania z KSeF uzyskały osoby fizyczne wskazane przez:

- JST jako przedstawiciele jednostki wewnętrznej gmin, starostw i województw (samorządowej jednostki budżetowej, samorządowego zakładu budżetowego, urzędu gminy, starostwa powiatowego lub urzędu marszałkowskiego) lub
- grupy VAT jako przedstawiciele członków grup VAT.

Natomiast uprawnienie do wystawiania lub dostępu do faktur ustrukturyzowanych w wyniku nowelizacji rozporządzenia w sprawie e-Faktur uzyskały również:

- podmioty wskazane przez jednostki wewnętrzne JST lub członków grupy VAT,
- osoby fizyczne będące przedstawicielami jednostek wewnętrznych JST lub członków grupy VAT,
- osoby fizyczne wskazane przez osoby fizyczne będące przedstawicielami jednostek wewnętrznych JST lub członków grupy VAT,
- osoby fizyczne wskazane przez podmiot, który został wskazany przez jednostki wewnętrzne JST lub członków grupy VAT.

W przypadku podatników lub podmiotów niebędących osobami fizycznymi, nieposiadających możliwości uwierzytelnienia się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, podpisem zaufanym oraz unikalnym, wygenerowanym przez KSeF tokenem, nadawanie lub odbieranie uprawnień do korzystania z KSeF jest

dokonywane przez złożenie w postaci papierowej zawiadomienia ZAW-FA do US. Od 1 stycznia 2023 r. obowiązuje również nowa wersja ZAW-FA.

Zasada ta nie ma zastosowania do nadawania lub odbierania uprawnień do korzystania z KSe-F w przypadku:

- 1) samorządowej jednostki budżetowej, samorządowego zakładu budżetowego, urzędu gminy, starostwa powiatowego lub urzędu marszałkowskiego,
- 2) członków grupy VAT.

Nadawanie uprawnień dla tych podmiotów jest zatem możliwe wyłącznie elektronicznie.

Gdy jest składane papierowe zawiadomienie do korzystania z KSeF, może być wskazana jako uprawniona jedna osoba fizyczna.

KOMENTARZ » Zmiany należy ocenić pozytywnie, gdyż jednostki wewnętrzne JST i członkowie grup VAT będą mogli korzystać z systemu KSeF i delegować dalej uprawnienia. Model uprawnień związanych z JST i grupami VAT przewiduje przechodzenie pośrednie uprawnień przez podmioty (np. biura rachunkowe) wskazane przez osoby uprawnione do nadawania uprawnień w JST lub grupach VAT na osoby wskazane do wystawiania lub dostępu do faktur w tych podmiotach (np. pracowników biura rachunkowego).

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 ust. 2–4, § 3 ust. 4, § 4 ust. 1a–1b rozporządzenia Ministra Finansów z 27 grudnia 2021 r. w sprawie korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur – Dz.U. z 2021 r. poz. 2481; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2667

Zmiany od 1 lutego 2023 r. – omówienie

– 7. Obowiązek ewidencjonowania obrotu w myjniach samochodowych

PRZED ZMIANĄ » Do 31 stycznia 2023 r. podatnicy świadczący usług mycia i czyszczenia samochodów nie muszą ich ewidencjonować na kasach fiskalnych. Mogą korzystać ze zwolnień z obowiązku ewidencjonowania na zasadach ogólnych.

PO ZMIANIE » Od 1 lutego 2023 r. – w przypadku świadczenia usług mycia, czyszczenia samochodów i podobnych usług (PKWiU 45.20.30.0) – nie można korzystać ze zwolnienia z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kas. Dotyczy to również myjni samoobsługowych.

W myjniach bezobsługowych podatnicy mogą użytkować kasy online (stacjonarne lub wirtualne) lub kasy z elektronicznym zapisem kopii. Mogą to być kasy tradycyjne lub umieszczone w urządzeniach automatycznych, które nie muszą zawierać drukarek fiskalnych. Taka kasa musi jednak zapewnić wyświetlenie klientowi treści paragonu.

KOMENTARZ » Zmianę należy ocenić negatywnie. Podmioty prowadzące myjnie samochodowe muszą zakupić kasy, a tym samym ponieść wydatki. Część z nich zostanie im zwróconych, gdy zakupią kasy online. Przysługuje im ulga na zakup kasy w wysokości 90% wartości netto każdej kasy online, nie więcej niż 700 zł,

jeśli wcześniej nie ewidencjonowali obrotu na kasie. Gdy są czynnymi podatnikami, mogą odliczyć również VAT od ich zakupu.

PODSTAWA PRAWNA:

- § 4 ust. 1 pkt 2 lit. m, § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 grudnia 2021 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących – Dz.U. z 2021 r. poz. 2442; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2242

Zmiany od 13 lutego 2023 r. – omówienie

+/- 8. Zmiana terminów zapłaty VAT od wewnątrzspółnotowego nabycia paliw poza procedurą zawieszenia akcyzy

PRZED ZMIANĄ » W przypadku wewnątrzspółnotowego nabycia paliw wymienionych w art. 103 ust. 5aa ustawy o VAT podatnik jest obowiązany, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania kwot podatku na rachunek urzędu skarbowego właściwego w zakresie wpłat podatku akcyzowego. Gdy przemieszczenie paliwa odbywa się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, zapłaty należy dokonać z chwilą jego przemieszczenia na terytorium kraju. Termin ten można przesunąć, płacąc VAT nie później niż 5 dnia, licząc od dnia otrzymania towarów na terytorium kraju. Późniejsza zapłata jest możliwa, jeżeli podatnik, najpóźniej na 3 dni robocze przed przemieszczeniem towarów na terytorium kraju, złoży do naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawie rozliczania podatku akcyzowego zgłoszenie o planowanym nabyciu wewnątrzspółnotowym, o którym mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym.

Gdy terminy te przypadają na dzień wcześniejszy niż dzień wystawienia faktury, VAT trzeba zapłacić najpóźniej w dniu następującym po dniu wystawienia tej faktury, ale nie później niż 16 dnia miesiąca następującego po miesiącu dokonania dostawy towarów będących przedmiotem wewnątrzspółnotowego nabycia, gdy faktura nie została wystawiona.

PO ZMIANIE » Od 13 lutego 2023 r. zapłata VAT będzie musiała nastąpić w dniu przemieszczenia paliw, chyba że do tego dnia nie zostanie wystawiona faktura. Wtedy VAT będzie uiszczony w dniu następującym po dniu wystawienia tej faktury, ale nie później niż 16 dnia miesiąca następującego po miesiącu dokonania dostawy towarów będących przedmiotem wewnątrzspółnotowego nabycia, gdy faktura nie zostanie wystawiona.

Wynika to z faktu, że od tego dnia zmieniają się zasady transportu towarów poza procedurą zawieszenia akcyzy w ramach wewnątrzspółnotowego nabycia. Proces dokumentowania takich transakcji będzie elektroniczny (dokument e-SAD) i nie trzeba będzie zgłaszać tego nabycia do naczelnika urzędu skarbowego.

KOMENTARZ » U podatników, którym kontrahenci wystawiają faktury po przemieszczeniu towarów do Polski, likwidacja tego przepisu nie spowoduje zmiany terminu płatności VAT od WNT. Gdy do przemieszczanych towarów dołączona jest faktura, to nie będzie możliwości przesunięcia terminu płatności VAT, jak to było do tej pory. Dlatego w tym przypadku zmianę należy ocenić negatywnie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 103 ust. 5a ustawy o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 931; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

Zmiany od 1 kwietnia 2023 r. – omówienie

+ 9. Ułatwienia w rozliczeniach VAT – projekt SLIM VAT 3

PRZED ZMIANĄ » W wielu przypadkach ustawa o VAT nie wskazuje, jak podatnicy mają dokonywać rozliczenia. Muszą wtedy postąpić się wytycznymi MF, co nie zawsze daje pewność, czy prawidłowo postępują, szczególnie gdy te wytyczne ulegają zmianie. Tak jest w przypadku rozliczeń WDT, gdy podatnik otrzymuje dokumenty z opóźnieniem, stosowania kursów walut do faktur korygujących czy korekty sprzedaży dla podróżnych.

Ponadto na podatników nakładane są obowiązki, których spełnienie sprawia problemy. Tak jest w przypadku uzgadniania proporcji, odliczania VAT od WNT, wnioskowania o zwrot w terminie 15 dni.

Niektóre prawa i obowiązki uzależnione są od wskazanego w ustawie o VAT limitu, który od początku obowiązywania regulacji nie był podwyższany.

PO ZMIANIE » Ustawodawca postanowił ułatwić podatnikom niektóre rozliczenia. Kolejna wersja projektu ustawy zmieniającej tzw. SLIM VAT 3 z 3 listopada 2022 r., która powstała po konsultacjach i ma trafić do Sejmu, przewiduje, że zmiany wejdą w życie 1 kwietnia 2023 r.

1. Uregulowanie w ustawie o VAT niektórych zasad korekty

Z powołanego projektu wynika, że w ustawie o VAT zostanie wprost wskazane:

- jaki kurs przeliczeniowy stosować do faktur korygujących, w przypadku gdy faktura została wystawiona w walucie obcej; zasadą będzie, że stosujemy kurs historyczny,
- że w przypadku gdy podatnik otrzymuje dokumenty potwierdzające WDT po okresie 3 miesięcy, może rozliczyć dostawę ze stawką 0% w rozliczeniu za okres, kiedy powstał obowiązek podatkowy,
- że przypadku gdy sprzedawca dokona zwrotu podatku w gotówce i uzyska dokument, na którym podróżny potwierdził własnoręcznym czytelnym podpisem otrzymanie zwrotu kwoty podatku po upływie terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy, to będzie mógł dokonać korekty podatku należnego od tej dostawy w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym otrzymał ten dokument.

2. Zmniejszenie formalności dla podatników

Wiele zmian w ustawie o VAT będzie polegało na zmniejszeniu formalności i ułatwieniu stosowania dotychczasowych regulacji.

Największym zmianom zostaną poddane przepisy dotyczące proporcji i korekty rocznej:

- nie trzeba będzie uzgadniać z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu proporcji, jeśli w poprzednim roku podatkowym nie osiągnęliśmy obrotów, lub obrót ten w poprzednim roku podatkowym był niższy niż 30 000 zł; w to miejsce wprowadzony zostanie wymóg zawiadomienia naczelnika urzędu skarbowego o przyjętej proporcji; te same zasady będą dotyczyły prewspółczynnika,

- z 500 zł do 10 000 zł zwiększona zostanie kwota pozwalająca na uznanie, że proporcja wynosi 100%, w sytuacji gdy ustalona przez podatnika proporcja przekroczy 98%,
- będzie można zrezygnować z dokonania korekty rocznej, jeżeli różnica między proporcją wstępną a ostateczną nie przekracza 2 punktów procentowych, oraz w przypadku, gdy proporcja ostateczna jest mniejsza niż proporcja wstępna, a podatek naliczony niepodlegający odliczeniu wynikający z różnicy między tymi proporcjami oraz tzw. korekty wieloletniej nie przekracza 10 000 zł.

Ważna dla podatników zmiana dotyczy także zasad odliczania VAT od WNT. Aby odliczyć VAT z tytułu WNT, podatnik nie będzie musiał posiadać faktury od zagranicznego kontrahenta. Zmiana ta spowoduje, iż podatek naliczony i podatek należny z tytułu WNT będą zawsze rozliczane dokładnie w tym samym okresie rozliczeniowym, w którym powstanie obowiązek podatkowy.

Złagodzone mają być warunki szybszego zwrotu VAT dla tzw. podatników bezgotówkowych (zwrot 15-dniowy). Z 12 do 6 miesięcy skrócony zostanie okres, który jest badany dla ustalenia, że:

- łączna wartość sprzedaży wraz z podatkiem, zaewidencjonowana przy zastosowaniu kas rejestrujących online lub wirtualnych, za każdy okres rozliczeniowy nie jest niższa niż 40 000 zł (obecnie 50 000 zł) oraz
- prowadzona jest ewidencja sprzedaży przy zastosowaniu wyłącznie kas rejestrujących, które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas (tzw. kasy online lub wirtualne).

Obok zmian mających charakter stały przewidziano również zmiany o charakterze czasowym – umożliwiające podatnikom korzystanie z preferencji 15-dniowego zwrotu VAT po spełnieniu wprowadzonych przejściowo (w okresie 2 lat) obniżonych progów dla dwóch ekonomicznych warunków zwrotu.

Wprowadzona zostanie możliwość rezygnacji z obowiązku drukowania dokumentów fiskalnych wystawianych przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Ponadto więcej podatników będzie mogło rozliczać się kwartalnie, gdyż limit dla małego podatnika zostanie podniesiony do 2 000 000 euro.

KOMENTARZ » Kierunek zmian należy zasadniczo ocenić pozytywnie. Jednak ostateczny kształt ustawy pokaże, jak będziemy stosować nowe regulacje.

ŹRÓDŁO:

- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw – opubl. 3 listopada 2022 r. na www.rcl.gov.pl

Zmiany od 1 lipca 2023 r. – omówienie

– 10. Zmiana zasad prowadzenia ewidencji przez członków grupy VAT

PRZED ZMIANĄ » Członkowie grupy VAT muszą prowadzić ewidencję czynności dokonywanych na rzecz innych członków grupy, czyli ewidencję czynności niepodlegających

VAT. W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. mają obowiązek przekazywania jej tylko na żądanie organu podatkowego. Obowiązek ten trzeba wykonać w terminie 7 dni od dnia doręczenia żądania.

PO ZMIANIE »» Od rozliczenia za lipiec 2023 r. członkowie grupy VAT będą musieli prowadzone przez siebie ewidencje wysyłać co miesiąc w formacie JPK w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu. Będzie ona musiała zawierać dane dotyczące:

- 1) rodzaju i wartości dostaw towarów i świadczonych usług przez członka grupy VAT na rzecz innego członka tej samej grupy VAT,
- 2) członków grupy VAT, na rzecz których dokonano czynności przez innych członków grupy VAT,
- 3) dokumentów potwierdzających dokonanie tych czynności.

Szczegółowy zakres tych danych oraz ich sposób wykazywania w ewidencji zostanie określony w rozporządzeniu Ministra Finansów, który będzie również udostępniał strukturę JPK tej ewidencji.

KOMENTARZ »» **Zmiany należy ocenić negatywnie. Członkowie grup VAT będą mieli nowy obowiązek. Zwolnienie z obowiązku wysyłania JPK_V7 został zastąpiony obowiązkiem wysyłania innej ewidencji. Będzie to wymagało dostosowania oprogramowania księgowego do tych zmian.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 109 ust. 11g i 11h ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 931; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

II. PODATEK AKCYZOWY

Tabela. Przegląd zmian w ustawie o podatku akcyzowym na 2023 r. – zestawienie

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana
1	2	3
od 31 grudnia 2022 r.		
1.	Zwolnienie z akcyzy dla hybryd „z wtyczką”	Przedłużono do 31 grudnia 2029 r. zwolnienie z akcyzy dla samochodów osobowych stanowiących pojazdy hybrydowe zasilane energią pochodzącą z zewnątrz (pojazdy „z wtyczką”) o pojemności silnika spalinowego nieprzekraczającej 2000 cm ³ .
2.	Elektronizacja ewidencji akcyzowych	Wydłużono okres, podczas którego podatnicy mogą prowadzić ewidencje akcyzowe w formie papierowej i elektronicznej. Nowym terminem na wdrożenie pełnej elektronizacji ewidencji akcyzowych jest 1 lutego 2024 r.
od 1 stycznia 2023 r.		
3.	Wzrost cen energii w związku z zakończeniem obowiązywania tarczy antyinflacyjnej	Podwyższono akcyzę na energię elektryczną z uwagi na to, że zakończył się okres obowiązywania tarczy antyinflacyjnej. Ustawodawca nie zdecydował o jej przedłużeniu na kolejny okres.
4.	Wzrost akcyzy na paliwa	Podwyższono akcyzę na paliwa z uwagi na to, iż zakończył się okres obowiązywania tarczy antyinflacyjnej, która obniżała stawki akcyzy do minimum unijnego w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Ustawodawca nie zdecydował o jej przedłużeniu na kolejny okres.
5.	Wzrost akcyzy na alkohole i wyroby do palenia	Podwyższono akcyzę na alkohole, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy i wyroby nowatorskie w 2023 r. Podwyżki zaplanowane są na lata 2022–2026 i co roku stawka akcyzy jest podnoszona o 10% w stosunku do stawek z 2021 r.
6.	Definicja płynu do papierosów elektronicznych	Znowelizowano definicję płynu do e-papierosów poprzez doprecyzowanie pojęcia „przeznaczenie do wykorzystania w papierosach elektronicznych”. Z definicji wprost wynika, iż warunkiem zakwalifikowania wyrobu jako płyn do papierosów elektronicznych będzie jego zasadniczy charakter, skład i właściwości fizykochemiczne, bez względu na miejsce sprzedaży bądź oferowania do sprzedaży.
7.	Systemu AIS/IMPORT	Przesunięto termin wdrożenia zmian dotyczących deklarowania akcyzy w zgłoszeniach celnych na 1 grudnia 2023 r.
8.	Certyfikat małego producenta alkoholi	Zniesiono obowiązek uzyskania tzw. certyfikatów małego producenta przez krajowych, małych producentów wyrobów alkoholowych. Nie muszą ich uzyskiwać, aby móc korzystać na terenie kraju z preferencyjnych stawek akcyzy.

1	2	3
		<p>Jeśli będą chcieli dokonać dostawy wewnątrzwspólnotowej do kraju stosującego preferencyjne stawki akcyzy dla małych producentów, to nadal będą uprawnieni do wystąpienia do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wydanie takowego certyfikatu.</p>
9.	<p>Numer akcyzowy i status nadawane dla uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego</p>	<p>Wprowadzono konieczność pozyskania numerów akcyzowych i nowych statusów przez uprawnionego odbiorcę i wysyłającego, aby od 13 lutego 2023 r. mogli dokonywać nabycia lub dostawy wewnątrzwspólnotowej wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Składanie wniosków o nadanie numeru akcyzowego uprawnionego odbiorcy oraz numeru akcyzowego uprawnionego wysyłającego oraz nadawanie numerów akcyzowych przez wyznaczonego dyrektora izby administracji skarbowej jest już możliwe od 1 stycznia 2023 r.</p>
10.	<p>Zbiorczy e-DD</p>	<p>Doprecyzowano, że zbiorczy e-DD może być stosowany również w przypadku, gdy podmiot odbierający, do/od którego przemieszczane są wyroby akcyzowe, posiada kilka miejsc odbioru. Ponadto w przypadku dostaw wyrobów akcyzowych realizowanych na podstawie zbiorczego e-DD należy stosować regulacje dotyczące potwierdzania odbioru poza systemem EMCS PL2, niezależnie od tego, czy podmiot odbierający jest użytkownikiem tego systemu, czy też nim nie jest.</p>
11.	<p>Produkcja wina/napojów fermentowanych poza składem podatkowym</p>	<p>Doprecyzowano, że produkcja poza składem podatkowym jest możliwa, jeżeli wynosi mniej niż 1000 hektolitrów w ciągu roku winiarskiego – w przypadku win, lub w ciągu roku kalendarzowego – w przypadku napojów fermentowanych – biorąc pod uwagę średnią roczną produkcję z następujących po sobie co najmniej 3 lat odpowiednio winiarskich lub kalendarzowych poprzedzających rok, w którym jest ustalana wielkość produkcji wymienionych wyrobów.</p>
12.	<p>Uproszczenia fotowoltaiczne dla JST</p>	<p>Wprowadzono uproszczenia fotowoltaiczne dla JST. JST produkująca energię elektryczną z odnawialnych źródeł będzie zwolniona z obowiązku złożenia zgłoszenia do CRPA, gdy łączna moc generatorów liczona odrębnie dla każdej z tych jednostek organizacyjnych nie przekroczy 1 MW.</p> <p>Jednocześnie w przypadku gdy moc generatorów produkujących energię z odnawialnych źródeł energii którejkolwiek z jednostek organizacyjnych podległych JST przekroczy 1 MW, jednostka samorządu terytorialnego będzie musiała dokonać zgłoszenia rejestracyjnego w CRPA.</p> <p>Obowiązek prowadzenia ewidencji akcyzowych dotyczy wyłącznie tych jednostek organizacyjnych JST, które będą produkować prąd z generatorów o mocy powyżej 1 MW.</p> <p>W pozostałym zakresie obowiązuje zwolnienie JST z obowiązku prowadzenia ewidencji akcyzowych dotyczących produkcji energii elektrycznej przez te jednostki organizacyjne, które produkują prąd w ramach limitu.</p>

1	2	3
13.	Deklaracje w zakresie wyrobów węglowych	Wprowadzono fakultatywną możliwość dla podatników akcyzy „węglowej”, że mogą oni w niektórych sytuacjach wybrać, czy chcą w danym kwartale składać jednocześnie deklaracje AKC-WW/AKC-WWn i deklaracje AKC-KZ, czy też chcą zadeklarować wszystko tylko w jednej z tych deklaracji.
14.	Spis z natury wyrobów akcyzowych występujących poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, nieoznaczonych, oznaczonych nieprawidłowo lub nieodpowiednimi znakami akcyzy	Zniesiono obowiązek sporządzania spisu wyrobów w terminie 3 dni od stwierdzenia zdarzeń lub od dnia ich wystąpienia (tj. uszkodzenia banderol, nieprawidłowego oznaczenia). Obowiązek sporządzenia spisu wyrobów akcyzowych występujących poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, nieoznaczonych, oznaczonych nieprawidłowo lub nieodpowiednimi znakami akcyzy, w szczególności znakami uszkodzonymi, następuje z chwilą podjęcia decyzji o przeznaczeniu przedmiotowych wyrobów do dalszej sprzedaży.
od 16 stycznia 2023 r.		
15.	Składanie zabezpieczeń akcyzowych przez uprawnionych odbiorców oraz wysyłające podmioty zagraniczne	Uprawnieni odbiorcy oraz wysyłające podmioty zagraniczne, planujące po 13 lutego 2023 r. nabywanie wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy przy użyciu systemu EMCS PL2 i dokumentu e-SAD, muszą wcześniej złożyć zabezpieczenie akcyzowe i uzyskać potwierdzenia lub pokwitowania złożenia zabezpieczenia akcyzowego. Tym samym będzie możliwe zachowanie ciągłości nabyć wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.
od 13 lutego 2023 r.		
16.	Zmiana definicji eksportu	Rozszerzono definicję eksportu o przypadki objęcia wyrobów akcyzowych lub samochodów osobowych procedurą tranzytu zewnętrznego po zwolnieniu ich do wywozu.
17.	Zmiana definicji składu podatkowego	Doprecyzowano, iż do czynności mających miejsce w składzie podatkowym należą także czynności przechowywania oraz przetwarzania wyrobów akcyzowych.
18.	Zmiana definicji procedury zawieszenia poboru akcyzy	Rozszerzono katalog czynności wykonywanych podczas stosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy o czynności przechowywania oraz przetwarzania wyrobów akcyzowych.
19.	Likwidacja UDT, wprowadzenie e-SAD	Zlikwidowano papierowy UDT i zastąpiono go elektronicznym e-SAD. W przypadku niedostępności systemu EMCS e-SAD będzie zastępowany dokumentem zastępującym.
20.	Nowe podmioty – uprawniony wysyłający i uprawniony odbiorca	Wprowadzono definicje dwóch nowych podmiotów: <ul style="list-style-type: none"> ■ uprawnionego wysyłającego – to podmiot posiadający numer akcyzowy, wysyłający w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej wyroby akcyzowe poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na podstawie e-SAD albo dokumentu zastępującego e-SAD, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym podmiot prowadzący skład podatkowy lub zarejestrowany wysyłający,

1	2	3
		<p>■ uprawnionego odbiorcy – to podmiot posiadający numer akcyzowy, odbierający w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego wyroby akcyzowe poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na podstawie e-SAD albo dokumentu zastępującego e-SAD, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym podmiot prowadzący skład podatkowy lub zarejestrowany odbiorca.</p>
21.	Ewidencja CRPA	<p>Rozszerzono ewidencję CRPA o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dane identyfikacyjne uprawnionych odbiorców oraz uprawnionych wysyłających, w tym adresy ich siedzib lub zamieszkania oraz adresy ich poczty elektronicznej, 2) numery akcyzowe tych podmiotów oraz 3) określenie rodzaju wyrobów akcyzowych objętych działalnością prowadzoną przez te podmioty.
22.	Wysyłający podmiot zagraniczny	<p>Wprowadzono nową definicję wysyłającego podmiotu zagranicznego, którym jest przedsiębiorca posiadający siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego, który wysyła lub dostarcza, bezpośrednio lub pośrednio, z terytorium państwa członkowskiego na terytorium kraju, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy i systemem, wyroby akcyzowe wymienione w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, od których na terytorium innego państwa członkowskiego została zapłacona akcyza lub które są objęte zerową stawką akcyzy, osobie fizycznej na terytorium kraju, nie na potrzeby prowadzenia przez nią działalności gospodarczej.</p>
23.	Zmiana definicji ubytków wyrobów akcyzowych	<p>Doprecyzowano, że za ubytki uważane są wszelkie straty wyrobów akcyzowych określonych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, przemieszczanych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na podstawie e-SAD albo dokumentu zastępującego e-SAD.</p> <p>Podmioty posiadające status uprawnionego odbiorcy mają obowiązek rozliczania w deklaracjach uproszczonych ubytków wyrobów przemieszczanych na podstawie dokumentów e-SAD.</p>
24.	Zmiany w zakresie importu do składu podatkowego	<p>Wprowadzono zmiany w zakresie importu do składu podatkowego. Jeżeli miejsce importu będzie znajdowało się w składzie podatkowym, nie będzie potrzeby zastosowania instytucji zarejestrowanego wysyłającego, który wysyła wyroby akcyzowe z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z miejsca importu do składu podatkowego.</p> <p>Miejsce importu może znajdować się w składzie podatkowym, jeżeli podmiot prowadzący skład podatkowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada wydaną na podstawie przepisów prawa celnego decyzję o uznaniu miejsca, w którym wyroby akcyzowe mogą być dopuszczane do obrotu w rozumieniu tych przepisów; 2) powiadomi właściwego naczelnika urzędu skarbowego o posiadaniu decyzji, o której mowa w pkt 1.

1	2	3
25.	Kara pieniężna naliczana w przypadku, gdy importowane towary ulegną przypadkowi	Wprowadzono kary pieniężne, które będą nakładane przez organ podatkowy w wysokości długu celnego, jaki powstałby i nie wygasł na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e UKC.
26.	Eksport ze składu podatkowego	<p>Zmieniono przepisy dotyczące eksportu ze składu podatkowego z wykorzystaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy. Przed zmianą przepisów eksport polegał na tym, że wysyłka transportu na granicę odbywała się równoległe z zastosowaniem zarówno dokumentu e-AD, jak i dokumentów celnych.</p> <p>Po zmianie dokument e-AD generowany jest wyłącznie na trasie ze składu podatkowego do organu celnego, który wystawia stosowne dokumenty eksportowe (jak dotychczas), a na odcinku pomiędzy tym organem a granicą stosowane są już tylko dokumenty celne.</p>
27.	Zasady stosowania dokumentów e-SAD w EMCS	Zmieniono zasady dokonywania wewnątrzspółnotowego przemieszczania wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, z wykorzystaniem dokumentów e-SAD w systemie EMCS. Poza dostosowaniem i uzupełnieniem dotychczasowych przepisów dotyczących zarówno stosowania systemu EMCS, jak i styku procedury zawieszenia poboru akcyzy z dokumentami e-SAD wprowadzono w szczególności odrębny rozdział ustawy akcyzowej, szczegółowo regulujący zasady stosowania dokumentów e-SAD w EMCS (art. 46pa–46pg ustawy akcyzowej). Zasady te są bardzo podobne do zasad dotyczących stosowania dokumentów e-AD.
28.	Oświadczenia dotyczące wielkości produkcji składane przez producentów win i napojów fermentowanych	Doprecyzowano, że warunkiem produkcji wina lub napojów fermentowanych poza składem podatkowym przez podmiot, który ją rozpoczyna, jest złożenie przez ten podmiot właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego oświadczenia, że co najmniej w 3 kolejnych latach, odpowiednio winiarskich lub kalendarzowych, produkcja wina lub napojów fermentowanych w ciągu danego roku nie przekroczy 1000 hektolitrów.
29.	Składanie zabezpieczenia akcyzowego przez podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym rurociągiem	Zwolniono z obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym rurociągiem. Podmioty, które mają złożone zabezpieczenia akcyzowe na poczet tego przemieszczania, mogą wnioskować do naczelnika urzędu skarbowego o zwrot tych zabezpieczeń.
30.	Zasady zwrotu akcyzy	<p>Wprowadzono zmiany w zasadach zwrotu akcyzy w związku ze zmianami w zakresie trybu dokonywania obrotu wewnątrzspółnotowego poza zawieszeniem poboru akcyzy. Chodzi tu o dwa rodzaje sytuacji związanych z obrotem wewnątrzspółnotowym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zwrot akcyzy w związku z wywozem za granicę (do UE lub poza UE) wyrobów akcyzowych poza zawieszeniem poboru akcyzy, 2) zwrot akcyzy zapłaconej w Polsce w związku z nieprawidłowościami w przewozie towarów na podstawie e-SAD.

1	2	3
31.	Import samochodu osobowego	Doprecyzowano, że w przypadku samochodu osobowego przedmiotem opodatkowania akcyzą jest import samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym, z wyłączeniem przypadków, gdy dług celny wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e, f, g lub k UKC.
32.	Obowiązek podatkowy z tytułu importu samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju	Doprecyzowano, że obowiązek podatkowy z tytułu importu samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym powstawał z dniem powstania długu celnego w rozumieniu przepisów prawa celnego, z wyłączeniem przypadków, gdy dług celny wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e, f, g lub k UKC. Jeżeli dług celny powstał, a następnie wygaś, to nie powstaje również obowiązek podatkowy.
33.	Import do składu podatkowego, w którym jest miejsce importu	Umożliwiono wprowadzanie wyrobów pochodzących z importu bez znaków akcyzy do składu podatkowego, w którym jest miejsce importu.
34.	Potwierdzenie spisu wyrobów bez ważnych banderol przez naczelnika urzędu celno-skarbowego	Umożliwiono, aby w przypadku potwierdzania przez naczelników urzędów celno-skarbowych spisów wyrobów bez ważnych banderol, dla których należy uzyskać banderole legalizacyjne, naczelnik ten mógł potwierdzić taki spis bez sprawdzania, czy jest on zgodny ze stanem faktycznym. Nie będzie zatem musiał przeliczać wszystkich opakowań wymienionych w tym spisie.
35.	Ułatwienia dla prowadzących składy podatkowe przy odbiorze wyrobów jako uprawnieni odbiorcy	Umożliwiono, aby prowadzący skład podatkowy, który odbierze wyroby akcyzowe, działając jako uprawniony odbiorca, mógł wprowadzić te wyroby do swojego składu w reżimie procedury zawieszenia poboru akcyzy, w tym także bez nakładania znaków akcyzy.

Zmiany od 31 grudnia 2022 r. – omówienie

+ 1. Przedłużenie zwolnienia dla hybryd „z wtyczką”

PRZED ZMIANĄ » W okresie do 31 grudnia 2022 r. zwolnieniu z akcyzy podlegał samochód osobowy stanowiący pojazd hybrydowy w rozumieniu art. 2 pkt 13 ustawy z 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych o pojemności silnika spalinowego równej 2000 cm³ lub niższej.

PO ZMIANIE » Zwolnienie z akcyzy dla samochodów osobowych stanowiących pojazdy hybrydowe zasilane energią pochodzącą z zewnątrz (pojazdy „z wtyczką”) o pojemności silnika spalinowego nieprzekraczającej 2000 cm³ zostało przedłużone do 31 grudnia 2029 r. Gdyby ustawodawca nie dokonał tego przedłużenia, do tych samochodów zastosowanie miałaby stawka akcyzy wynosząca 3,1%, podczas gdy w odniesieniu do samochodów hybrydowych o tej samej pojemności silnika, niezasilanych

energiją pochodzącą z zewnątrz (pojazdy „bez wtyczki”), obowiązuje stawka akcyzy w wysokości 1,55%.

KOMENTARZ » Utrzymanie w mocy dotychczas istniejącej stawki akcyzy to bardzo korzystna zmiana dla podatników, którzy planowali zakup takiego samochodu. Można bowiem przenieść przywóz lub zakup takiego pojazdu, jeśli planowaliśmy tego dokonać do końca 2022 r. Zatem jest to korzystna, opłacalna zmiana.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 30 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 2. Przesunięcie terminu wprowadzenia obowiązkowych, elektronicznych ewidencji

PRZED ZMIANĄ » 31 grudnia 2022 r. zakończył się okres przejściowy, w trakcie którego podatnicy mogli prowadzić ewidencje akcyzowe w dwojaki sposób, czyli papierowo i elektronicznie. Obligatoryjny obowiązek prowadzenia ewidencji akcyzowych wyłącznie w formie elektronicznej miał obowiązywać od 1 stycznia 2023 r.

PO ZMIANIE » Ustawodawca wydłużył okres przejściowy na dalsze korzystanie z papierowych ewidencji akcyzowych. Zamiast planowanego terminu wdrożenia obligatoryjnego stosowania elektronicznych ewidencji akcyzowych, który miał nastąpić 1 stycznia 2023 r., podatnicy będą mieli dodatkowe 13 miesięcy na przygotowanie się do tego obowiązku.

Nowym terminem na wdrożenie pełnej elektronicznej ewidencji akcyzowych ma być 1 lutego 2024 r.

KOMENTARZ » Przedłużenie okresu, w trakcie którego podatnicy nadal mogą prowadzić ewidencje w formie papierowej, to korzystna zmiana. Należy pamiętać, że skorzystanie z okresu przejściowego jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem podatnika. Wielu podatników już zdecydowało się na prowadzenie ewidencji w formie elektronicznej, gdyż niesie to za sobą wiele korzyści. Są to przede wszystkim:

- korzyści finansowe dla podmiotu, który stosuje e-DD,
- zminimalizowane do zera ryzyko popełnienia błędów przy wypełnianiu elektronicznej ewidencji,
- szybsze saldowanie zabezpieczenia akcyzowego oraz mniej kontroli podatkowych i celno-skarbowych.

Rozpoczęcie prowadzenia ewidencji w formie elektronicznej wymaga zakupu oprogramowania. Ewidencja prowadzona w Excelu nie spełnia warunków ustawowych. Na rynku jest wiele firm oferujących profesjonalne oprogramowanie, które spełnia warunki ustawowe dla prowadzenia ewidencji elektronicznych. Dlatego warto się do tego przygotować, ponieważ nie jest wykluczone, że to już ostatni raz, kiedy ustawodawca, ulegając petycjom podatników, przedłuża termin wdrożenia całkowitej elektronicznej ewidencji akcyzowych.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 13 pkt 1 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

Zmiany od 1 stycznia 2023 r. – omówienie

– 3. Wzrost cen energii w związku z zakończeniem obowiązywania tarczy antyinflacyjnej

PRZED ZMIANĄ »» Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. stawka akcyzy na energię elektryczną, o której mowa w art. 89 ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym, wynosiła 4,60 zł za megawatogodzinę (MWh) – art. 164a ust. 3 ustawy akcyzowej.

Ponadto na podstawie art. 163d ustawy akcyzowej w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zwolnieniu z akcyzy podlegała sprzedaż energii elektrycznej nabywcy końcowemu będącemu odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w rozumieniu art. 3 pkt 13b ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. Przy czym za gospodarstwo domowe nie uznawało się nieruchomości w całości wykorzystywanej na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Zatem prowadzenie działalności w nieruchomości mieszkalnej wykluczało korzystanie ze zwolnienia z akcyzy.

PO ZMIANIE »» Tarcza antyinflacyjna, która gwarantowała do końca 2022 r. zwolnienie z akcyzy dla sprzedaży energii dla gospodarstw, nie została przedłużona na kolejny okres.

Nie ma także zastosowania obniżona do 4,6 zł za MWh stawka akcyzy dla dostaw energii elektrycznej. Tym samym zostanie przywrócona stawka akcyzy w wysokości 5,00 zł za MWh.

KOMENTARZ »» Ustawodawca nie zdecydował o kolejnym wydłużeniu okresu obowiązywania tarczy antyinflacyjnej w zakresie cen energii. To niekorzystna zmiana, gdyż niesie za sobą wzrost cen, a tym samym większe obciążenia finansowe po stronie odbiorców energii.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 89 ust. 3, art. 163d, art. 164a ust. 3 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

– 4. Wzrost akcyzy na paliwa w związku z końcem obowiązywania tarczy antyinflacyjnej

PRZED ZMIANĄ »» Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. obowiązywała tarcza antyinflacyjna, która gwarantowała obniżkę do minimum akcyzy dla benzyn silnikowych, olejów napędowych, biokomponentów, gazu LPG.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. stawka akcyzy:

- benzyn silnikowych o kodach CN 2710 12 45 lub 2710 12 49 oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, wynosiła 1413 zł/1000 litrów,

- olejów napędowych o kodzie CN 2710 19 43 i 2710 20 11 oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, wynosiła 1104 zł/1000 litrów,
- biokomponentów stanowiących samoistne paliwa, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, przeznaczonych do napędu silników spalinyowych, bez względu na kod CN, wynosiła 1104 zł/1000 litrów,
- gazu ziemnego (mokrego) i pozostałych węglowodorów gazowych objętych pozycją CN 2711 oraz gazowych węglowodorów alifatycznych objętych pozycją CN 2901, skroplonych, wynosiła 387 zł/1000 kilogramów.

Natomiast w okresie od 1 czerwca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. stawka akcyzy dla:

- olejów napędowych przeznaczonych do celów opałowych o kodach CN od 2710 19 43 do 2710 19 48 i od 2710 20 11 do 2710 20 19, zabarwionych na czerwono i oznaczonych znacznikiem zgodnie z przepisami szczególnymi, wynosiła 97 zł/1000 litrów,
- olejów opałowych o kodach CN od 2710 19 51 do 2710 19 68 i od 2710 20 31 do 2710 20 39, z których 30% lub więcej objętościowo destyluje przy 350°C lub których gęstość w temperaturze 15°C jest niższa niż 890 kilogramów/metr sześcienny, zabarwionych na czerwono i oznaczonych znacznikiem zgodnie z przepisami szczególnymi, wynosiła 97 zł/1000 litrów,
- pozostałych paliw opałowych, w przypadku gdy ich gęstość w temperaturze 15°C jest niższa niż 890 kilogramów/metr sześcienny, wynosiła 97 zł/1000 litrów.

PO ZMIANIE »»» Od 1 stycznia 2023 r. stawki akcyzy na paliwa wzrosły, m.in. przez to, że skończył się okres obowiązywania tarczy antyinflacyjnej.

Tabela. Wyroby energetyczne, na które wzrosła stawka akcyzy w 2023 r.

Rodzaj paliwa	Stawka akcyzy
1	2
Benzyny silnikowe o kodach CN 2710 12 45 lub 2710 12 49 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach	1529,00 zł/1000 litrów
Oleje napędowe o kodzie CN 2710 19 43 i 2710 20 11 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach	1160 zł/1000 litrów
Biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, spełniające wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, przeznaczone do napędu silników spalinyowych, bez względu na kod CN	1160 zł/1000 litrów
Gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe objęte pozycją CN 2711 oraz gazowe węglowodory alifatyczne objęte pozycją CN 2901: – skroplone	659 zł/1000 kilogramów
Oleje napędowe przeznaczone do celów opałowych o kodach CN od 2710 19 43 do 2710 19 48 i od 2710 20 11 do 2710 20 19, zabarwione na czerwono i oznaczone znacznikiem zgodnie z przepisami szczególnymi	232,00 zł/1000 litrów

1	2
Oleje opałowe o kodach CN od 2710 19 51 do 2710 19 68 i od 2710 20 31 do 2710 20 39, z których 30% lub więcej objętościowo destyluje przy 350°C lub których gęstość w temperaturze 15°C jest niższa niż 890 kilogramów/metr sześcienny, zabarwione na czerwono i oznaczone znacznikiem zgodnie z przepisami szczególnymi	232,00 zł/1000 litrów
Pozostałe paliwa opałowe, w przypadku gdy ich gęstość w temperaturze 15°C jest niższa niż 890 kilogramów/metr sześcienny	232,00 zł/1000 litrów

KOMENTARZ » Ustawodawca nie zdecydował o kolejnym wydłużeniu okresu obowiązywania tarczy antyinflacyjnej w zakresie cen paliw. To niekorzystna zmiana, gdyż wiąże się ze wzrostem cen, a tym samym większym obciążeniem finansowym po stronie odbiorców paliw.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 89 ust. 1, art. 164a ust. 2, art. 164b ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

– 5. Podwyższenie stawek akcyzy na alkohole i wyroby do palenia

PRZED ZMIANĄ » Ustawodawca przewidział coroczną podwyżkę akcyzy na alkohol i wyroby do palenia. Pierwsza podwyżka miała miejsce od 2022 r. Ostatnia jest zaplanowana od 2026 r.

Tabela. Wysokość stawek akcyzy na alkohol i wyroby do palenia w 2022 r.

Rodzaj wyrobu	Wielkość podwyżki akcyzy
Alkohol etylowy	6903,00 zł/hl 100% vol.
Piwo	9,43 zł/hl st. Plato
Wino i napoje fermentowane	191,00 zł/hl
Wyroby pośrednie	385,00 zł/hl
Wyroby nowatorskie	stawka kwotowa, tj. z 311,58 zł/kg i 32,05% średniej ważonej detalicznej ceny sprzedaży tytoniu do palenia
Papierosy	stawka kwotowa, tj. z 228,10 zł za każde 1000 sztuk i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej albo 378,38 zł za każde 1000 sztuk w przypadku papierosów nieoznaczonych znakami akcyzy i maksymalną ceną detaliczną
Tytoń do palenia	stawka kwotowa, tj. z 155,79 zł/kg i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej albo 252,25 zł za każdy kilogram w przypadku tytoniu nieoznaczanego znakami akcyzy i maksymalną ceną detaliczną
Cygara i cygaretki	433,00 zł/kg
Susz tytoniowy	252,25 zł/kg albo 504,50 zł/kg na susz nieoznaczony znakami akcyzy

PO ZMIANIE » Od 1 stycznia 2023 r. nastąpiła kolejna podwyżka akcyzy na alkohole, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy i wyroby nowatorskie.

Tabela. Wysokość stawek akcyzy na alkohol i wyroby do palenia w 2023 r.

Rodzaj wyrobu	Wielkość podwyżki akcyzy
Alkohol etylowy	podwyżka z 6903,00 zł/hl 100% vol. do kwoty 7248,00 zł/hl 100% vol.
Piwo	podwyżka z 9,43 zł/hl st. Plato do kwoty 9,90 zł/hl st. Plato
Wino i napoje fermentowane	podwyżka z 191,00 zł/hl do kwoty 201,00 zł/hl
Wyroby pośrednie	podwyżka z 385,00 zł/hl do kwoty 404,00 zł/hl
Wyroby nowatorskie	podniesienie stawki kwotowej, tj. z 311,58 zł/kg i 32,05% średniej ważonej detalicznej ceny sprzedaży tytoniu do palenia na 342,74 zł/kg i 32,05% średniej ważonej detalicznej ceny sprzedaży tytoniu do palenia
Papierosy oznaczone znakami akcyzy i ceną maksymalną	podniesienie stawki kwotowej, tj. z 228,10 zł za każde 1000 sztuk i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej na 250,91 zł za każde 1000 sztuk i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej
Tytoń do palenia oznaczony znakami akcyzy i ceną maksymalną	podniesienie stawki kwotowej, tj. z 155,79 zł/kg i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej na 171,37 zł/kg i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej
Cygara i cygaretki	podwyżka z 433,00 zł/kg na 476,00 zł/kg
Susz tytoniowy oznaczony znakami akcyzy	podwyżka z 252,25 zł/kg na 277,48 zł/kg

KOMENTARZ » Podniesienie stawek akcyzy to niekorzystne zmiany, ponieważ zwiastują podwyżki cen zakupu tych produktów.

Ponadto z uwagi na wzrosty akcyzy podmioty rozliczające się z tego podatku powinny przeliczyć wysokości posiadanych zabezpieczeń akcyzowych i porównać, czy będą one nadal wystarczające.

Jeżeli dotychczas złożone zabezpieczenie akcyzowe okaże się zbyt niskie, należy zwrócić się ze stosownym wnioskiem do naczelnika urzędu skarbowego o dokonanie zmian w tym zakresie. Podatnik może być zobowiązany do dopłaty brakującej kwoty zabezpieczenia, aby nie doszło do sytuacji, gdy jego działalność zostanie czasowo zablokowana przez brak odpowiedniej kwoty zabezpieczenia akcyzowego.

Przepisy ustawy o podatku akcyzowym jedynie nakładają na naczelnika urzędu skarbowego obowiązek wezwania podatnika do złożenia (dopłacenia) dodatkowego lub nowego zabezpieczenia akcyzowego, gdy dotychczasowe okaże się za małe (art. 72 ustawy akcyzowej). Równocześnie nie zabraniają podatnikom składać samodzielnych wniosków w tym zakresie. Posiadanie zbyt niskiego zabezpieczenia akcyzowego zablokuje możliwość prowadzenia działalności w szerszym zakresie niż „dopuszcza” kwota tego zabezpieczenia. Dlatego to w interesie podatnika jest pilnowanie adekwatności tej kwoty i wnioskowanie o jej zmianę zanim dojdzie do takiej „blokady”.

Forma i wysokość zabezpieczenia akcyzowego stanowią element niektórych zezwoleń akcyzowych (np. na prowadzenie składu podatkowego). Dlatego gdy usta-

limy, że może dojść do sytuacji, w której nasze zabezpieczenie akcyzowe będzie zbyt niskie, powinniśmy jak najszybciej zwrócić się do naczelnika urzędu skarbowego z wnioskiem o zmianę wydanego nam zezwolenia akcyzowego w części dotyczącej tego zabezpieczenia. Gdy zaś zabezpieczenie złożone zostało w związku z działalnością nieobjętą zezwoleniem akcyzowym lub informacja o nim nie jest ujmowana w danym zezwoleniu, to wnosimy wyłącznie o zmianę wysokości (i ewentualnie formy) zabezpieczenia.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 50 ust. 3 pkt 5, art. 63, art. 72 i art. 165a ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 6. Zmiana definicji płynu do e-papierosów

PRZED ZMIANĄ » Według stanu prawnego obowiązującego do 31 grudnia 2022 r. płyn do papierosów elektronicznych definiowano jako roztwór przeznaczony do wykorzystania w papierosach elektronicznych, zarówno z nikotyną, jak i bez nikotyny, w tym bazę do tego roztworu zawierającą glikol lub glicerynę.

PO ZMIANIE » Mając na uwadze liczne problemy z praktycznym stosowaniem dotychczasowej definicji płynu do papierosów elektronicznych, postanowiono ją uzupełnić poprzez doprecyzowanie pojęcia „przeznaczenie do wykorzystania w papierosach elektronicznych”. Dokonano zmiany definicji i teraz wynika z niej, iż warunkiem zakwalifikowania wyrobu jako płyn do papierosów elektronicznych będzie jego zasadniczy charakter, skład i właściwości fizykochemiczne, bez względu na miejsce sprzedaży bądź oferowania do sprzedaży. Wystarczy, że roztwór może być hipotetycznie wykorzystany jako płyn do e-papierosów.

DEFINICJA

Płyn do papierosów elektronicznych – roztwór przeznaczony do wykorzystania w papierosach elektronicznych, zarówno z nikotyną, jak i bez nikotyny, w tym baza do tego roztworu zawierająca glikol lub glicerynę, przy czym roztwór uważa się za przeznaczony do wykorzystania w papierosach elektronicznych, gdy jest używany, albo ze względu na jego zasadniczy charakter, skład i właściwości fizykochemiczne może być użyty w papierosach elektronicznych, bez względu na miejsce jego sprzedaży bądź oferowania do sprzedaży.

Dodatkowo MF opublikowało wyjaśnienia „Zmiana definicji płynu do e-papierosów”, z których wynika, kiedy poszczególne komponenty kwalifikują się jako płyn do e-papierosów, a tym samym podlegają akcyzie. Wskazują także, które komponenty nie stanowią roztworu lub ich skład i właściwości fizykochemiczne nie wskazują na użycie w papierosach elektronicznych w celu efektywnej konsumpcji, jak np. sama gliceryna czy glikol, a tym samym nie podlegają opodatkowaniu akcyzą.

W wyjaśnieniach MF czytamy, iż:

§ *Podobnie nie będzie podlegała akcyzie produkcja i dystrybucja glikolu propylenowego czy gliceryny oraz ich użycie np. w branżach farmaceutycznej, kosmetycznej, budowlanej, motoryzacyjnej. Także sprzedaż glikolu lub gliceryny przedsiębiorcy prowadzącemu skład podatkowy, w którym produkowany jest płyn do e-papierosów nie podlega akcyzie. Natomiast wszystkie sporządzone w składzie podatkowym półprodukty wchodzą w procedurę zawieszenia akcyzy, więc akcyza jest płacona po opuszczeniu procedury.*

Zmieszanie gliceryny lub glikolu z innymi substancjami np. aromatami może stanowić przesłankę do uznania takiego roztworu jako płyn do e-papierosów, jeśli z okoliczności sprzedaży będzie wynikać przeznaczenie do użycia w papierosach elektronicznych.

PRZYKŁAD

Gliceryna oferowana do sprzedaży w aptece zarówno w chwili obecnej, jak i po zmianach nie będzie podlegała opodatkowaniu akcyzą.

Tak samo glikol propylenowy używany do produkcji żelu do mycia nie podlega opodatkowaniu akcyzą.

Jednak sprzedaż wyrobu oferowanego jako aromat do kominka, zawierający mieszaninę glikolu, gliceryny, substancji zapachowej i nikotyny, będzie podlegała akcyzie.

KOMENTARZ »» To korzystna zmiana. Rozwiewa bowiem liczne wątpliwości, które często prowadziły do błędnego interpretowania przepisów prawa.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 1 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 7. Przesunięcie wdrożenia zmian dotyczących deklarowania akcyzy w zgłoszeniach celnych

PRZED ZMIANĄ »» Na styczeń 2023 r. planowane było wdrożenie nowego systemu AIS/IMPORT dostosowanego do zmian w unijnych przepisach celnych. Konsekwencją tego wdrożenia miały być zmiany w wypełnianiu zgłoszenia celnego uproszczonego (brak konieczności wypełniania pola 47 – obliczenie opłat). Obowiązek ten miał być przeniesiony do etapu zgłoszenia uzupełniającego, w którym nastąpi dopiero powiadomienie dłużnika o kwocie długu oraz określenie terminu dokonania płatności należności celnych i podatkowych. Ponadto zgodnie z przepisami celnymi wpis do rejestru zgłaszającego powinien zawierać co najmniej dane wymagane dla zgłoszenia uproszczonego, czyli może nie zawierać danych w zakresie kwoty akcyzy.

PO ZMIANIE »» Przepisy, które miały wejść w życie 1 stycznia 2023 r., dotyczące zmiany w sposobie obliczania i podawania wysokości akcyzy w niektórych zgłoszeniach celnych, zostały przesunięte na 1 grudnia 2023 r. Zmiany te miały być skutkiem planowanego wdrożenia nowego systemu AIS/IMPORT, dostosowanego do zmian w unijnych przepisach celnych. Jest to kolejna wersja istniejącego obecnie systemu obsługującego odprawę celne importowe. Ponieważ unijne przepisy celne zawierają rozpisany na kilka lat harmonogram elektronicznej obsługi kolejnych rodzajów dokumentów celnych, jak też krajowe moduły tego systemu pomagają w naliczaniu krajowych opłat i podatków, to co pewien czas następuje nowelizacja tego systemu.

Z uwagi jednak na pewne kwestie techniczne postanowiono przenieść termin wdrożenia tych zmian na 1 grudnia 2023 r., tj. o maksymalny dopuszczany przez UE czas do wdrożenia kolejnej funkcjonalności systemu AIS/IMPORT, dotyczącej wdrożenia nowej instytucji unijnej, czyli odprawy scentralizowanej w imporcie.

KOMENTARZ » Przesunięcie terminu wdrożenia zmian dotyczących deklarowania akcyzy w zgłoszeniach celnych na 1 grudnia 2023 r. jest korzystną zmianą dla podatników. To kilka dodatkowych miesięcy na przygotowanie systemów i swoich pracowników do tej zmiany. Podatnicy powinni obserwować stronę MF i oczekiwać publikacji finalnej wersji specyfikacji publicznej XML dla nowego systemu AIS/IMPORT, zawierającej również kwestie akcyzowe, których wdrożenie właśnie przesunięto. Po publikacji tej specyfikacji podatnicy powinni dzięki swoim służbom IT lub dostawcom systemów IT przystosować systemy do zmian do końca listopada 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707
- art. 16 pkt 4 lit. a ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 8. Ułatwienia dla krajowych, małych producentów alkoholi

PRZED ZMIANĄ » Dotychczas, aby móc korzystać na terenie kraju z preferencyjnych stawek akcyzy, mały producent wyrobów alkoholowych musiał posiadać tzw. certyfikat małego producenta.

PO ZMIANIE » Krajowi, mali producenci wyrobów alkoholowych nie będą już musieli uzyskiwać tzw. certyfikatów małego producenta, aby móc korzystać na terenie kraju z preferencyjnych stawek akcyzy, tj. stawek stanowiących 50% stawki podstawowej (zob. pkt 5. Zmiana wysokości stawek akcyzy na alkohole i wyroby do palenia).

Jeżeli jednak krajowi producenci będą chcieli dokonać dostawy wewnątrzspółnotowej do kraju stosującego preferencyjne stawki akcyzy dla małych producentów, to nadal będą uprawnieni do wystąpienia do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wydanie takowego certyfikatu.

KOMENTARZ » Zmiany w zakresie pozyskiwania certyfikatów należy ocenić na plus. Jeżeli mały producent alkoholi dokonuje ich sprzedaży wyłącznie na terytorium kraju, to nie będzie już musiał występować do naczelnika urzędu skarbowego o wydanie stosownego certyfikatu małego producenta alkoholu. W tym przypadku wracamy do zasad obowiązujących przed 2022 r., czyli takich, gdzie stosowanie preferencyjnych stawek akcyzy uzależnione było tylko od wielkości produkcji (średnia, roczna produkcja nie może przekroczyć 1000 hektolitrów; średnią roczną produkcję wina określa się, biorąc pod uwagę następujące po sobie 3 lata winiarskie poprzedzające rok, w którym jest ustalana wielkość produkcji wina), a nie od dodatkowego pozyskiwania certyfikatów. Zatem jest to korzystna zmiana dla podatników.

Natomiast jeżeli producent planuje sprzedaż do innego kraju UE, który wymaga takiego certyfikatu dla zastosowania preferencyjnych stawek akcyzy przy przywozie alkoholu od małych producentów, to na życzenie kontrahenta będzie musiał jednak odwiedzić urząd skarbowy w celu uzyskania takowego certyfikatu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 19–22 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 9. Uzyskanie numeru akcyzowego i statusu uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego

PRZED ZMIANĄ » Dotychczas obowiązujące przepisy w zakresie podatku akcyzowego nie wymagały uzyskania żadnego statusu akcyzowego od podmiotów dokonujących nabyć lub dostaw wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Stan ten ulegnie zmianie w związku z implementacją z dniem 13 lutego 2023 r. do ustawy o podatku akcyzowym postanowień dyrektywy 2020/262.

PO ZMIANIE » Od 13 lutego 2023 r. nabycia lub dostawy wewnątrzspółnotowej wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej dokona jedynie podmiot posiadający status odpowiednio uprawnionego odbiorcy lub uprawnionego wysyłającego. Uzyskanie takiego statusu wymaga nadania podmiotowi numeru akcyzowego.

Składanie wniosków o nadanie numeru akcyzowego uprawnionego odbiorcy oraz numeru akcyzowego uprawnionego wysyłającego i nadawanie tych uprawnień jest możliwe już od 1 stycznia 2023 r. Zmiana umożliwi podmiotom, które złożą wnioski o nadanie numeru akcyzowego przed 13 lutego 2023 r., dokonywanie w sposób ciągły nabyć lub dostaw wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.

1. Procedura nadawania statusu

Statusy nadawać będzie wyznaczony dyrektor izby administracji skarbowej, który zostanie wskazany odrębnym rozporządzeniem Ministra Finansów. Prawdopodobnie będzie to Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, który odpowiada obecnie za rejestrację podmiotów akcyzowych w Centralnym Rejestrze Podmiotów Akcyzowych (dalej: CRPA). Wnioski te będzie się składać z wykorzystaniem platformy PUESC, czyli tak jak zgłoszenia do CRPA.

Numer akcyzowy uprawnionego odbiorcy i numer akcyzowy uprawnionego wysyłającego nadaje właściwy dyrektor izby administracji skarbowej na wniosek podmiotu. Powinien to uczynić bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wniosku, informując podmiot o jego nadaniu.

Tabela. Dane, jakie powinien zawierać wniosek uprawnionego odbiorcy

Lp.	Wniosek o nadanie numeru akcyzowego uprawnionego odbiorcy powinien zawierać:
1	2
1.	Dane dotyczące podmiotu oraz prowadzonej przez niego działalności gospodarczej: imię i nazwisko lub nazwę podmiotu, adres jego siedziby lub zamieszkania, numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile podmiot taki numer posiada, numer identyfikacji podatkowej (NIP), adres poczty elektronicznej, a także: <ul style="list-style-type: none"> ■ numer akcyzowy podmiotu prowadzącego skład podatkowy – w przypadku podmiotu prowadzącego skład podatkowy, ■ numery akcyzowe zarejestrowanego odbiorcy związane z miejscami odbioru wyrobów akcyzowych – w przypadku zarejestrowanego odbiorcy, z wyłączeniem zarejestrowanego odbiorcy posiadającego zezwolenie na jednorazowe nabycie wyrobów akcyzowych jako zarejestrowany odbiorca.
2.	Określenie rodzaju wyrobów akcyzowych, które będą nabywane wewnątrzspółnotowo.

1	2
3.	Określenie ilości wyrobów akcyzowych, które zostaną nabyte wewnątrzspółnotowo, oraz dane podmiotu, od którego zostaną one nabyte: <ul style="list-style-type: none"> ■ imię i nazwisko lub nazwę podmiotu, ■ adres jego siedziby lub zamieszkania, ■ jego numer akcyzowy – w przypadku wniosku o nadanie numeru akcyzowego na potrzeby jednorazowego nabycia wewnątrzspółnotowego wyrobów akcyzowych.
4.	Wskazanie właściwego dla podmiotu naczelnika urzędu skarbowego w zakresie akcyzy.

Tabela. Dane, jakie powinien zawierać wniosek uprawnionego wysyłającego

Lp.	Wniosek o nadanie numeru akcyzowego uprawnionego wysyłającego zawiera:
1.	Dane dotyczące podmiotu oraz prowadzonej przez niego działalności gospodarczej: imię i nazwisko lub nazwę podmiotu, adres jego siedziby lub zamieszkania, numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile podmiot taki numer posiada, numer identyfikacji podatkowej (NIP), adres poczty elektronicznej, a także: <ul style="list-style-type: none"> ■ numer akcyzowy podmiotu prowadzącego skład podatkowy – w przypadku podmiotu prowadzącego skład podatkowy, ■ numer akcyzowy zarejestrowanego wysyłającego – w przypadku zarejestrowanego wysyłającego.
2.	Określenie rodzaju wyrobów akcyzowych, które będą wysyłane wewnątrzspółnotowo.
3.	Określenie ilości wyrobów akcyzowych, które zostaną wysłane wewnątrzspółnotowo, oraz dane podmiotu, do którego zostaną one wysłane: <ul style="list-style-type: none"> ■ imię i nazwisko lub nazwę podmiotu, ■ adres jego siedziby lub zamieszkania, ■ jego numer akcyzowy – w przypadku wniosku o nadanie numeru akcyzowego na potrzeby jednorazowej dostawy wewnątrzspółnotowej wyrobów akcyzowych.
4.	Wskazanie właściwego dla podmiotu naczelnika urzędu skarbowego w zakresie akcyzy.

Uprawniony odbiorca oraz wysyłający są obowiązani do poinformowania właściwego dyrektora izby administracji skarbowej o zmianie danych zawartych we wniosku w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana.

Przy czym nadany numer akcyzowy uprawniony odbiorca lub uprawniony wysyłający może utracić, jeśli:

- 1) nie istnieje albo wydanie decyzji o utracie numeru następuje bez konieczności zawiadomienia odpowiednio uprawnionego odbiorcy albo uprawnionego wysyłającego;
- 2) przez okres kolejnych 12 miesięcy nie dokonał odpowiednio nabycia wewnątrzspółnotowego jako uprawniony odbiorca lub dostawy wewnątrzspółnotowej jako uprawniony wysyłający.

Warto zaznaczyć, że można wystąpić o nadanie numeru akcyzowego zarówno dla czynności wielokrotnych (czyli bezterminowo), jak i wyłącznie dla pojedynczej czynności.

Wystąpienie o nadanie numeru akcyzowego wyłącznie na potrzeby jednorazowej dostawy (jednorazowego nabycia) skutkuje tym, że można z niego skorzystać wyłącznie przez 3 miesiące od jego nadania, gdyż po tym terminie wygaśnie, nawet jak nie uda się dokonać danego przewozu.

Po wygaśnięciu numeru jednorazowego można ponownie wystąpić o kolejny numer jednorazowy (i to wielokrotnie) albo w którymś momencie wystąpić o numer „stały”.

2. Zgłaszanie numeru akcyzowego w CRPA

Niestety przepisy dotyczące nadawania numerów akcyzowych nie wskazują jednoznacznie, czy po ich otrzymaniu podmiot powinien dokonać korekty zgłoszenia rejestracyjnego w CRPA. Wydaje się jednak, że przepisy ogólne o CRPA nie zwalniają z tego obowiązku, jeśli dotychczasowe zgłoszenie nie obejmuje dostaw i nabyć wewnątrzspółnotowych (czyli jest to nowa część naszej działalności). Gdy jednak zakres działalności nie zmienia się, bo dotychczas podmiot dokonywał nabyć i dostaw wewnątrzspółnotowych i nadal będzie to robić, to brak jest podstaw do zgłaszania uzyskanych numerów akcyzowych do CRPA. Zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy akcyzowej numery te zamieszcza się nie w CRPA, ale w odrębnej ewidencji prowadzonej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej niezależnie od CRPA.

Jeżeli natomiast podmiot dotychczas nie rejestrował się w CRPA, a chciałby dokonywać od 13 lutego 2023 r. nabyć wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, to złożenie wniosku o właściwy numer akcyzowy musi poprzedzić rejestracją siebie (jako osoby fizycznej reprezentującej dany podmiot) oraz reprezentowanego przez siebie podmiotu w portalu PUESC. Należy też dokonać rejestracji akcyzowej w CRPA. Konieczność rejestracji w CRPA wynika bezpośrednio z art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy akcyzowej, gdyż nabycie wewnątrzspółnotowe wyrobów akcyzowych (a to jest istota działania uprawnionego odbiorcy) stanowi czynność podlegającą opodatkowaniu akcyzą (art. 8 ust. 1 pkt 4 ustawy akcyzowej).

KOMENTARZ » Przesunięcie terminu wejścia w życie opisanych przepisów umożliwi podmiotom składanie wniosków o nadanie numeru akcyzowego uprawnionego odbiorcy i numeru akcyzowego uprawnionego wysyłającego oraz nadawanie im tych numerów akcyzowych przez wyznaczonego dyrektora izby administracji skarbowej już od 1 stycznia 2023 r. To korzystna zmiana, gdyż umożliwi dokonywanie na nowych zasadach, od 13 lutego 2023 r., w sposób ciągły nabyć lub dostaw wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.

Warto jednak pamiętać, iż jeżeli ktoś, kto chciałby uzyskać status uprawnionego odbiorcy i/lub uprawnionego wysyłającego, nie dokonał jeszcze zgłoszenia do CRPA lub z innego powodu nie posiada jeszcze swojego konta (osobistego i firmowego) na platformie PUESC, to powinien w pierwszej kolejności założyć te konta. Jeżeli posiada już takie konto i jest zarejestrowany w CRPA, to należy sprawdzić, czy wszystkie dane są nadal aktualne i czy nie należy ich ewentualnie poprawić lub uzupełnić. Wszelkie braki lub rozbieżności mogą spowodować błędne nadanie nowego statusu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20j–20o ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707
- art. 16 pkt 4 lit. b ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 10. Doprecyzowanie przepisów dotyczących stosowania e-DD

PRZED ZMIANĄ » Dotychczas przepisy art. 46d ust. 2, 4 i 6 ustawy o podatku akcyzowym nie wskazywały wprost, że zbiorczy e-DD może być stosowany w przypadkach, w których podmiot odbierający, do/od którego przemieszczane są wyroby akcyzowe, posiada kilka miejsc odbioru.

Ponadto w art. 46j ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym wymienione są formy/rodzaje potwierdzeń odbioru stosowane poza systemem EMCS PL2, na podstawie których podmiot wysyłający sporządza raport odbioru w tym systemie. Przepis ten odwołuje się do potwierdzeń odbioru wymienionych w art. 46j ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym, który reguluje przypadek, gdy podmiot odbierający nie jest użytkownikiem systemu EMCS PL2. Budziło to wątpliwości, czy rodzaje potwierdzeń określone w art. 46j ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym mają być stosowane w przypadku zbiorczego e-DD tylko wtedy, gdy podmiot odbierający nie jest użytkownikiem systemu EMCS PL2, czy również w przypadku, gdy jest użytkownikiem.

PO ZMIANIE » Po zmianach z przepisów jednoznacznie wynika, że zakres stosowania zbiorczych e-DD dotyczy również sytuacji, gdy podmiot odbierający, do/od którego przemieszczane są wyroby akcyzowe, posiada kilka miejsc odbioru.

Ponadto potwierdzanie odbioru towarów z wykorzystaniem zbiorczych e-DD dotyczy nie tylko przypadków, gdy podmiot odbierający nie jest użytkownikiem systemu EMCS PL2. Zgodnie z nowym brzmieniem przepisów potwierdzenia te stosuje się niezależnie od tego, czy podmiot odbierający jest użytkownikiem systemu EMCS PL2 czy też nie.

Podmioty, które stosują zbiorcze e-DD lub współpracują z kontrahentami mającymi kilka miejsc odbioru, do których wysyłają wyroby na podstawie odrębnych e-DD, powinny przeanalizować dane sytuacje, a następnie określić, czy można i należy dokonać zmian w dotychczasowych zasadach przesyłania do nich towarów. Dodatkowo powinni przeanalizować, czy dla celów potwierdzeń zbiorczych e-DD nadal zasadne jest grupowanie odbiorców według tego, czy są oni użytkownikami systemu EMCS czy też nie.

KOMENTARZ » **Zmiany w zakresie doprecyzowania przepisów dotyczących stosowania e-DD należy ocenić na plus. Rozwierają wszelkie wątpliwości dotyczące tzw. zbiorczego e-DD poprzez wskazanie, że zbiorczy e-DD może być stosowany również w przypadku, w którym podmiot odbierający, do/od którego przemieszczane są wyroby akcyzowe, posiada kilka miejsc odbioru oraz wskazanie, że w przypadku dostaw wyrobów akcyzowych realizowanych na podstawie zbiorczego e-DD stosuje się regulacje dotyczące potwierdzania odbioru poza systemem EMCS PL2, niezależnie od tego, czy podmiot odbierający jest użytkownikiem tego systemu.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 11, 12 i 15 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 11. Warunki prowadzenia produkcji wina/napojów fermentowanych poza składem podatkowym

PRZED ZMIANĄ » Przed nowelizacją art. 47 ust. 1 pkt 2 nie precyzował, jakie lata winiarskie lub kalendarzowe należy brać pod uwagę przy ustaleniu warunku prowadzenia produkcji wina/napojów fermentowanych poza składem podatkowym.

PO ZMIANIE » W wyniku nowelizacji doprecyzowano, że produkcja poza składem podatkowym jest możliwa, jeżeli wynosi mniej niż 1000 hektolitrow w ciągu roku winiarskiego – w przypadku win, lub w ciągu roku kalendarzowego – w przypadku napojów fermentowanych – biorąc pod uwagę średnią roczną produkcję z następujących po sobie co najmniej 3 lat odpowiednio winiarskich lub kalendarzowych, poprzedzających rok, w którym jest ustalana wielkość produkcji ww. wyrobów.

KOMENTARZ » To korzystna zmiana dla podatników, ponieważ precyzyjnie określa, jakie kolejne lata winiarskie lub kalendarzowe należy brać pod uwagę przy ustaleniu warunku prowadzenia produkcji wina/napojów fermentowanych poza składem podatkowym.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 16 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 12. Uproszczenia fotowoltaiczne dla JST

PRZED ZMIANĄ » Dotychczas w ustawie o podatku akcyzowym w art. 16 nie było wyłączenia z obowiązku składania zgłoszenia rejestracyjnego do CRPA jednostek samorządu terytorialnego (JST), które produkują energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, w różnych jej jednostkach organizacyjnych z zastosowaniem zasady ustalania łącznej mocy generatorów odrębnie dla każdej z tych jednostek organizacyjnych.

PO ZMIANIE » Od 1 stycznia 2023 r. wprowadzono wiele regulacji dotyczących kompleksowego uproszczenia rozliczeń akcyzowych dla JST w zakresie fotowoltaiki.

Podstawowym założeniem tego uproszczenia jest to, że dla celów akcyzy na energię elektryczną każda z jednostek organizacyjnych danej JST jest traktowana jako osobny producent prądu i każda z nich ma swój limit włączeń. Przekroczenie limitów zwolnień przez którąkolwiek z jednostek skutkuje tym, że do opodatkowania zgłaszać się będzie tylko prąd z tej konkretnej jednostki, pomijając pozostałe jednostki, które będą się mieścić w swoich limitach.

W związku z tym JST została zwolniona z wielu obowiązków akcyzowych.

Krok 1. Rejestracja w CRPA JST

Aby odpowiedzieć na pytanie, czy istnieje obowiązek rejestracji do akcyzy, kluczowe znaczenie ma moc generatorów liczona odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych.

Otóż JST produkująca energię elektryczną, np. z paneli fotowoltaicznych w podlegających jej jednostkach organizacyjnych (szkoły, przedszkola), będzie zwolniona z obowiązku złożenia zgłoszenia do CRPA, gdy łączna moc generatorów liczona odrębnie dla każdej z tych jednostek organizacyjnych nie przekroczy 1 MW.

Jednocześnie w przypadku gdy moc generatorów produkujących energię z odnawialnych źródeł energii którejkolwiek z jednostek organizacyjnych podległych JST przekroczy 1 MW, jednostka samorządu terytorialnego będzie musiała dokonać zgłoszenia rejestracyjnego w CRPA. W takiej sytuacji w składanym zgłoszeniu rejestracyjnym JST wskaże jedynie adresy miejsc, w których wykonują działalność jednostki organizacyjne jej podległe, posiadające generatory o mocy przekraczającej 1 MW.

Tabela. Wykaz podmiotów, które należą do jednostek organizacyjnych JST

Lp.	Jednostki organizacyjne JST to:
1.	Utworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego samorządowe jednostki budżetowe lub samorządowe zakłady budżetowe.
2.	Urząd gminy, starostwo powiatowe, urząd marszałkowski.

W dodawanym art. 16 ust. 7b ustawy o podatku akcyzowym określono, co należy rozumieć przez jednostki organizacyjne JST.

Przepisem art. 16 ust. 7b ustawy o podatku akcyzowym zostały objęte tylko JST, które podlegają centralizacji rozliczeń w zakresie podatku VAT, tj.:

- urzędy gminy, starostwa powiatowe, urzędy marszałkowskie,
- utworzone przez JST (związki JST) samorządowe jednostki budżetowe,
- utworzone przez JST (związki JST) samorządowe zakłady budżetowe.

Centralizacji rozliczeń nie podlegają i do nich nie będzie miała zastosowania omawiana regulacja:

- inne jednostki budżetowe (w tym również państwowe), których obowiązek utworzenia wynika z mocy prawa (obsługujące m.in. organy administracji zespolonej), np. Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, Inspektorat Nadzoru Budowlanego, komendy Państwowej Straży Pożarnej,
- samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną (np. domy kultury, biblioteki, muzea, teatry, kina itp.),
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (szpitale, przychodnie zdrowia itp.),
- inne samorządowe osoby prawne,
- tworzone przez JST spółki działające jako spółki prawa handlowego (np. przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne).

Jeśli zatem konieczność utworzenia JST wynika z mocy prawa lub też JST utworzyła (powołała) inną jednostkę posiadającą osobowość prawną (np. na podstawie Kodeksu spółek handlowych), jednostka ta nie będzie podlegała centralizacji rozliczeń i będzie rozliczała się odrębnie.

Krok 2. Składanie deklaracji akcyzowych przez JST

JST zwolnione zostały z obowiązku wykazywania ilości zużytej przez nie energii elektrycznej objętej zwolnieniem od akcyzy w deklaracjach podatkowych w zakresie tych jedno-

stek organizacyjnych, które produkują (i same zużywają) energię elektryczną z generatorów o łącznej mocy nieprzekraczającej 1 MW.

Natomiast jeżeli któraś z jednostek organizacyjnych danej JST będzie produkować prąd w instalacji o większej mocy, to trzeba będzie złożyć deklarację podatkową. Zawierać ona będzie dane odnoszące się tylko do takiej jednostki (jednostek), która przekroczy ten limit. Zastosowanie tu będą miały „zwykłe” deklaracje miesięczne, czyli AKC-4 z załącznikiem AKC-4/H.

Krok 3. Konieczność prowadzenia ewidencji akcyzowych

Obowiązek prowadzenia ewidencji akcyzowych dotyczy wyłącznie tych jednostek organizacyjnych JST, które będą produkować prąd z generatorów o mocy powyżej 1 MW.

W pozostałym zakresie obowiązuje zwolnienie JST z obowiązku prowadzenia ewidencji akcyzowych dotyczących produkcji energii elektrycznej przez te jednostki organizacyjne, które produkują prąd w ramach limitu.

KOMENTARZ » Uproszczenia w zakresie rozliczania akcyzy od energii produkowanej z odnawialnych źródeł przez JST należy ocenić jako bardzo korzystne dla tych podmiotów. Większość z nich będzie zwolniona z szeregu obowiązków akcyzowych. Te JST, które dotychczas składały deklaracje akcyzowe z tytułu produkcji energii elektrycznej, powinny przeanalizować, czy według nowych przepisów muszą to robić nadal, a jeżeli tak, to czy mają obowiązek ujmować w nich energię ze wszystkich miejsc produkcji (ze wszystkich jednostek organizacyjnych). Konsekwencją tych ustaleń będzie również to, czy i w których miejscach będą musiały nadal prowadzić ewidencje akcyzowe.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 3, pkt 7 i pkt 9 lit. b, pkt 28 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

13. Deklaracje w zakresie wyrobów węglowych

1. Deklaracje składane w zakresie obrotu krajowego

Deklaracje miesięczne. W przypadku wyrobów węglowych podatnik jest obowiązany, bez wezwania organu podatkowego:

- 1) składać właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego deklaracje podatkowe,
- 2) obliczać i wpłacać akcyzę na rachunek właściwego urzędu skarbowego – za miesięczne okresy rozliczeniowe, w terminie do 25 dnia przypadającego w drugim miesiącu od miesiąca, w którym powstał obowiązek podatkowy (art. 21a ustawy o podatku akcyzowym). Dla obowiązków podatkowych powstałych do końca 2022 r. jest to deklaracja AKC-WW(7).

Deklaracje kwartalne. Zasady rozliczania kwartalnego reguluje rozporządzenie Ministra Finansów z 29 października 2013 r. w sprawie wyrobów akcyzowych, w przypadku których podatnicy mogą stosować kwartalny okres rozliczeniowy. Również w tym przypadku terminem do złożenia deklaracji i wpłaty podatku jest 25 dzień drugiego miesiąca po okresie rozliczeniowym (kwartale).

Wybór okresu rozliczeniowego zależy tylko od podatnika. Dokonuje tego przez odpowiednie wypełnienie pola 4 deklaracji AKC-WW, tj. wskazanie, czy składana deklaracja dotyczy miesiąca czy kwartału. Można zatem w jednym kwartale składać deklaracje miesięczne, a w kolejnym kwartalną i znowu na przemian miesięczne lub kwartalne.

W zakresie deklaracji węglowych obowiązywał pewien bałagan. Otóż przez długi czas podatnicy byli zobowiązani do składania jednocześnie dwóch deklaracji za ten sam okres rozliczeniowy. Z dniem 1 lipca 2021 r. w art. 24e ustawy o podatku akcyzowym wprowadzono obowiązek składania kwartalnych deklaracji AKC-KZ, dotyczących m.in. zwolnień z akcyzy węglowej.

Ponieważ przepis ten był niezależny od podstawowego przepisu dotyczącego składania deklaracji dla akcyzy węglowej (AKC-WW), tj. od art. 21a tej ustawy o podatku akcyzowym, to należało jednocześnie składać deklarację podstawową AKC-WW za okresy miesięczne lub kwartalne oraz dodatkowo deklarację kwartalną AKC-KZ, która mogła częściowo dublować niektóre zapisy deklaracji AKC-WW.

Nowelizacja art. 24e ustawy o podatku akcyzowym, która z dniem 1 stycznia 2022 r. wprowadziła do niego nowy ustęp 1a, pozwoliła na pominięcie dublowania tych zapisów, gdyż w myśl nowego przepisu nie trzeba składać deklaracji kwartalnej AKC-KZ, jeżeli w deklaracji AKC-WW ujęto już (wykazano) zwolnienia z akcyzy.

2. Deklaracje składane w zakresie obrotu wewnątrzspółnotowego nabycia

W przypadku nabyć wewnątrzspółnotowych węgla przez finalnych nabywców węglowych składano wraz z zapłatą akcyzy deklaracje uproszczone AKC-UA(1) w terminie 10 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego, tj. przywozu węgla do kraju, w przypadku gdy nabywane wyroby są opodatkowane na terytorium kraju stawką akcyzy inną niż stawka zerowa (art. 78 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku akcyzowym).

PO ZMIANIE

1. Deklaracje składane w zakresie obrotu krajowego

Od rozliczenia za styczeń 2023 r. obowiązuje już nowy wzór deklaracji – formularz AKC-WW/AKC-WWn(1), który stosowany jest również do nabyć wewnątrzspółnotowych. Deklarację składamy do swojego akcyzowego urzędu skarbowego, a wpłat dokonujemy zawsze na rachunek Urzędu Skarbowego w Nowym Targu.

Od nowego roku znowelizowano przepis art. 21a ustawy akcyzowej, który to przepis w ust. 1a wprowadza dwa pozorne uproszczenia w deklarowaniu zwolnień z akcyzy węglowej, polegające na możliwości wyboru, czy w danym okresie chce się stosować deklarację AKC-WW/AKC-WWn (dotychczas: AKC-WW) czy deklarację AKC-KZ.

Ta fakultatywna możliwość dotyczy tylko jednak takich sytuacji, gdy podatnik:

- 1) w danym okresie rozliczeniowym jest obowiązany do złożenia deklaracji podatkowej AKC-WW/AKC-WWn oraz innej deklaracji podatkowej i zapłaty akcyzy od innego wyrobu akcyzowego, lub
- 2) w danym kwartale jest obowiązany do złożenia deklaracji podatkowej AKC-WW/AKC-WWn, w której wykazuje wszystkie wyroby węglowe za co najwyżej dwa miesiące,

oraz deklaracji podatkowej AKC-KZ, w której wykazuje tylko wyroby węglowe objęte zwolnieniem od akcyzy za co najmniej jeden pozostały miesiąc.

2. Deklaracje składane w zakresie wewnątrzspółnotowego nabycia

Dodatkowo w przypadku nabyci wewnątrzspółnotowych węgla przez finalnych nabywców węglowych zrezygnowano z konieczności składania deklaracji uproszczonej AKC-UA, zastępując ją „zwykłą” deklaracją. W przypadku nabyci wewnątrzspółnotowych wyrobów węglowych dokonywanych przez finalnego nabywcę węglowego od 1 stycznia 2023 r. ma zastosowanie wzór deklaracji w sprawie podatku akcyzowego od wyrobów węglowych (AKC-WW/AKC-WWn), określony w ramach zmiany rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzorów deklaracji podatkowych w sprawie podatku akcyzowego oraz deklaracji w sprawie przedpłaty podatku akcyzowego. Nowy wzór deklaracji podatkowej AKC-WW/AKC-WWn ma zastosowanie począwszy od nabyci wewnątrzspółnotowych wyrobów węglowych, wobec których obowiązek podatkowy powstał po 31 grudnia 2022 r. Dodawany symbol „AKC-WWn” będzie się odnosić do nabycia wewnątrzspółnotowego tych wyrobów. A zatem gdy podatnik będzie składać tę deklarację w związku z obrotem krajowym, to z nazwy „AKC-WW/AKC-WWn” skreśli drugi człon „AKC-WWn”, a gdy dotyczyć będzie ona WNT, to skreśli pierwszy człon „AKC-WW”.

Przepisy przejściowe

Nowe zasady składania deklaracji dotyczą wyrobów węglowych, w stosunku do których powstanie obowiązek podatkowy po 31 grudnia 2022 r. (art. 16 ustawy zmieniającej).

KOMENTARZ » Wprowadzone zmiany będą miały pozytywny wpływ na podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wyrobów węglowych.

W przypadku dokonywania czynności opodatkowanych w zakresie wyrobów węglowych zwolnionych od akcyzy, w określonych sytuacjach, podmiot będzie miał wybór, na której deklaracji podatkowej wykaże te wyroby. Należy podjąć decyzję w zakresie tego, czy chce się skorzystać z możliwości składania tylko jednego rodzaju deklaracji węglowych, zamiast dwóch.

Dodatkowo finalny nabywca węglowy, który nabywa wewnątrzspółnotowo wyroby węglowe, będzie miał więcej czasu na złożenie deklaracji podatkowej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 6 i pkt 9 lit. a oraz art. 16 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 14. Zmiany w terminach sporządzania spisu z natury wyrobów

PRZED ZMIANĄ » W przypadku gdy zamierzone oznaczenie wyrobów akcyzowych znakami akcyzy następuje z powodu uszkodzenia znaków akcyzy na tych wyrobach, nieprawidłowego oznaczenia tych wyrobów bądź oznaczenia ich nieodpowiednimi znakami akcyzy, jak również z powodu wystąpienia w obrocie wyrobów akcyzowych nieoznaczonych znakami akcyzy, podatnik był zobowiązany sporządzić spis tych wyrobów i przed-

stawić go naczelnikowi urzędu celno-skarbowego w terminie 3 dni od dnia stwierdzenia wystąpienia tych zdarzeń lub od dnia ich wystąpienia, w celu jego potwierdzenia.

PO ZMIANIE »» Od 1 stycznia 2023 r. przepis art. 138n zobowiązujący podmioty do sporządzania spisu wyrobów w terminie 3 dni od stwierdzenia zdarzeń lub od dnia ich wystąpienia (tj. uszkodzenia banderol, nieprawidłowego oznaczenia) został uchylony. Teraz obowiązek sporządzenia spisu wyrobów akcyzowych występujących poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, nieoznaczonych, oznaczonych nieprawidłowo lub nieodpowiednimi znakami akcyzy, w szczególności znakami uszkodzonymi, następuje z chwilą podjęcia decyzji o przeznaczeniu przedmiotowych wyrobów do dalszej sprzedaży.

Uchylenie przepisu podyktowane jest brzmieniem art. 116 ust. 3 i 5 ustawy o podatku akcyzowym i ma na celu usunięcie rozbieżności interpretacyjnych. Obowiązek oznaczania wyrobów akcyzowych legalizacyjnymi znakami akcyzy powstaje w przypadku wystąpienia poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy wyrobów akcyzowych nieoznaczonych, oznaczonych nieprawidłowo lub nieodpowiednimi znakami akcyzy, a w szczególności znakami uszkodzonymi w sytuacji, gdy wyroby te przeznaczone są do dalszej sprzedaży. Dlatego też obowiązek sporządzenia spisu wyrobów, o którym mowa w art. 116 ust. 5 ustawy, następuje z chwilą podjęcia decyzji o przeznaczeniu przedmiotowych wyrobów do dalszej sprzedaży.

KOMENTARZ »» To korzystna zmiana, gdyż rozwiewa szereg wątpliwości interpretacyjnych. Przepis już wprost informuje, kiedy należy sporządzić spis i w jakich okolicznościach.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 138n ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707
- art. 1 pkt 29 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

Zmiany od 16 stycznia 2023 r. – omówienie

+ 15. Składanie zabezpieczeń akcyzowych przez uprawnionych odbiorców oraz wysyłające podmioty zagraniczne

PRZED ZMIANĄ »» Dotychczasowe przepisy w zakresie podatku akcyzowego nie wymagały uzyskania żadnego statusu akcyzowego od podmiotów dokonujących nabyć lub dostaw wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej ani nie przewidywały konieczności składania zabezpieczenia akcyzowego.

PO ZMIANIE »» Pomimo faktu, iż elektronizacja przemieszczeń na podstawie e-SAD wchodzi w życie od 13 lutego 2023 r., są przepisy, które postanowiono wdrożyć przed tym dniem w celu zachowania płynności przepływu towarów w ramach tego obrotu. Są to przepisy umożliwiające składanie zabezpieczeń akcyzowych przez uprawnionych odbiorców, jak też przez tzw. wysyłające podmioty zagraniczne.

1. Uprawnieni odbiorcy

Pomimo wprowadzenia elektronicznej nabyć wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych dokonywanych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy (czyli stosowania dokumentów e-SAD w systemie EMCS) i ustanowienia dla tego celu nowych statusów (nazw) podmiotów uczestniczących w tym „procederze” (tj. uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego) nadal trzeba składać zabezpieczenia akcyzowe. W tym zakresie nic się nie zmieniło. Dlatego podmiot, który chce przywieźć takie wyroby (według nowych przepisów: „uprawniony odbiorca”), musi najpierw złożyć do naczelnika urzędu skarbowego zabezpieczenie akcyzowe. Zabezpieczenia akcyzowe przyjmowane są od podmiotów mających pewne statusy akcyzowe w celu zabezpieczenia akcyzy należnej z tytułu konkretnych, ściśle określonych zdarzeń.

Podmioty, które mają już złożone zabezpieczenie generalne na poczet dokonywania nabyć wewnątrzspółnotowych na obecnych zasadach, będą musiały zawnieioskować do urzędu skarbowego o „przepisanie” dotychczasowego zabezpieczenia używanego w charakterze „zwykłego” podatnika na zabezpieczenie uprawnionego odbiorcy, natomiast podmioty, które nie mają żadnego zabezpieczenia akcyzowego, będą musiały je złożyć.

Nie wiadomo ostatecznie, czy w praktyce „przepisanie” zabezpieczenia będzie wymagało złożenia jednego, specjalnego wniosku, czy też trzeba będzie złożyć łącznie dwa odrębne wnioski: jeden o zwrot dotychczasowego zabezpieczenia i drugi o przyjęcie zwracanych kwot jako nowe zabezpieczenie.

2. Wysyłające podmioty zagraniczne

Jeżeli chodzi zaś o tzw. wysyłające podmioty zagraniczne, to mamy tu do czynienia z zagranicznymi podmiotami dostarczającymi (przywożącymi) osobom fizycznym wyroby akcyzowe, które nie są przeznaczone do działalności gospodarczej. Zagraniczny podmiot musi posiadać status wysyłającego podmiotu zagranicznego i wówczas będzie mógł wyznaczyć w Polsce swojego przedstawiciela podatkowego. Gdy jednak z jakiegoś powodu zagraniczny podmiot nie będzie chciał wyznaczać takiego przedstawiciela i postanowi samodzielnie dokonać przywozu towarów do Polski, to będzie musiał najpierw złożyć zabezpieczenie akcyzowe w polskim urzędzie skarbowym. Ponadto będzie musiał zarejestrować się w CRPA jako polski podatnik akcyzy.

KOMENTARZ

» Zmiana ta umożliwi podmiotom posiadającym wskazane statusy akcyzowe, planującym po 13 lutego 2023 r. nabywanie wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy przy użyciu systemu EMCS PL2 i dokumentu e-SAD, przygotowanie się do takich przemieszczeń dzięki możliwości wcześniejszego złożenia zabezpieczenia akcyzowego i uzyskania potwierdzenia lub pokwitowania złożenia zabezpieczenia akcyzowego. Tym samym będzie możliwe zachowanie ciągłości nabyć wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16 ust. 1, art. 63 i 65 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

- art. 16 pkt 4 lit. b ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

Zmiany od 13 lutego 2023 r. – omówienie

16. Zmiana definicji eksportu

PRZED ZMIANĄ » Dotychczas pojęcie eksportu obejmowało wywóz wyrobów akcyzowych lub samochodów osobowych z terytorium kraju poza terytorium Unii Europejskiej potwierdzony przez organ celny, o którym mowa w art. 221 ust. 2 lub art. 332 ust. 3–4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447.

PO ZMIANIE » Zmiany wprowadzone w ustawie o podatku akcyzowym związane są z implementacją dyrektywy Rady (UE) 2020/262 z 19 grudnia 2019 r. ustanawiającej ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego (przekształcenie) – dalej: dyrektywa 2020/262.

Otóż dyrektywa 2020/262 w art. 16 ust. 1 lit. a ppkt (v) przewiduje, iż miejscem przeznaczenia przemieszczanych wyrobów akcyzowych w procedurze zwieszenia poboru akcyzy może być również urząd celny wyprowadzenia, który jest jednocześnie urzędem celnym wyjścia w procedurze tranzytu zewnętrznego następującej po zwolnieniu wyrobów akcyzowych do procedury wywozu. Dlatego rozszerzono definicję eksportu o przypadki objęcia wyrobów akcyzowych lub samochodów osobowych procedurą tranzytu zewnętrznego po zwolnieniu ich do wywozu.

KOMENTARZ » Zmiana ma charakter porządkujący i związana jest z implementacją art. 16 ust. 1 lit. a ppkt (v) dyrektywy 2020/262.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

17. Zmiana definicji składu podatkowego

PRZED ZMIANĄ » Przed nowelizacją skład podatkowy był definiowany jako miejsce, w którym określone wyroby akcyzowe są: produkowane, magazynowane, przeładowywane lub do którego wyroby te są wprowadzane lub z którego są wyprowadzane – z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy.

PO ZMIANIE » W wyniku nowelizacji ustawy akcyzowej doprecyzowano, iż do czynności mających miejsce w składzie podatkowym należą także czynności przechowywania oraz przetwarzania wyrobów akcyzowych.

KOMENTARZ » To korzystna zmiana, ponieważ poszerza katalog czynności możliwych do dokonywania w składzie podatkowym. Zmiana ma charakter dostosowujący do definicji składu podatkowego zawartej w art. 3 pkt 11 dyrektywy 2020/262.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 18. Zmiana definicji procedury zawieszenia poboru akcyzy

PRZED ZMIANĄ » Dotychczas katalog czynności wykonywanych podczas stosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy obejmował produkcję, magazynowanie, przeładowywanie i przemieszczanie wyrobów akcyzowych. W trakcie tej procedury, gdy są spełnione warunki określone w przepisach ustawy akcyzowej i aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie, nie powstaje obowiązek zapłaty akcyzy.

PO ZMIANIE » Definicję procedury zawieszenia poboru akcyzy dostosowano do definicji procedury zawieszenia poboru akcyzy zawartej w art. 3 pkt 6 dyrektywy 2020/262. Doprecyzowano katalog czynności wykonywanych podczas stosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy przez uwzględnienie w tym katalogu czynności przechowywania oraz przetwarzania wyrobów akcyzowych.

KOMENTARZ » To korzystna zmiana, ponieważ poszerza katalog czynności możliwych do dokonywania z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 19. Likwidacja UDT w związku z wprowadzeniem nowego e-SAD

PRZED ZMIANĄ » Dostawy wewnątrzspółnotowe lub nabycia wewnątrzspółnotowe wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, znajdujące się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy (z zapłaconą akcyzą lub opodatkowanych stawką zerową) oraz alkohol etylowy całkowicie skażony środkami dopuszczonymi do skażania alkoholu etylowego były przemieszczane na podstawie papierowego uproszczonego dokumentu towarzyszącego (UDT).

PO ZMIANIE » Papierowy UDT został zastąpiony elektronicznym e-SAD. W przypadku niedostępności systemu EMCS e-SAD będzie zastępowany dokumentem zastępującym. Zatem w przypadku procedury awaryjnej, która jest wdrażana w przypadku niedostępności systemu, będzie możliwe rozpoczęcie przemieszczania wyrobów m.in. pod warunkiem, że wyrobom akcyzowym przemieszczanym poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub dostawy wewnątrzspółnotowej będzie towarzyszył dokument zastępujący e-SAD zawierający takie same dane jak e-SAD.

DEFINICJE

e-SAD – elektroniczny uproszczony dokument administracyjny, na podstawie którego przemieszcza się, w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub dostawy wewnątrzspółnotowej, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy:

- wyroby akcyzowe wymienione w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej,

b) alkohol etylowy całkowicie skażony środkami dopuszczonymi do skażenia alkoholu etylowego na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 3199/93 z 22 listopada 1993 r. w sprawie wzajemnego uznawania procedur całkowitego skażenia alkoholu etylowego do celów zwolnienia z podatku akcyzowego.

Dokument zastępujący e-SAD – dokument, na podstawie którego przemieszcza się, w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego lub dostawy wewnątrzwspólnotowej, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, wyroby akcyzowe, gdy system jest niedostępny, zawierający takie same dane jak e-SAD.

KOMENTARZ ➤➤ Kres papierowych dokumentów UDT to korzystna zmiana dla podatników, którą wymogła niejako implementacja dyrektywy 2020/262. Elektroniczacja wewnątrzwspólnotowego obrotu wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy to mniej formalności i mniejsze prawdopodobieństwo popełnienia błędu, ponieważ system bardzo szybko je wychwyci.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 16a–16b ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 20. Nowe statusy akcyzowe podmiotów gospodarczych dokonujących obrotu wewnątrzwspólnotowego

PRZED ZMIANĄ ➤➤ W stanie prawnym sprzed 13 lutego 2023 r. ustawa o podatku akcyzowym nie zawierała definicji podmiotów gospodarczych o statusach uprawnionego wysyłającego i uprawnionego odbiorcy.

PO ZMIANIE ➤➤ Elektroniczacja przemieszczeń wyrobów akcyzowych dopuszczonych do konsumpcji z terytorium jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego, w celach handlowych, wiąże się z pojawieniem nowych statusów podmiotów gospodarczych.

Od 13 lutego 2023 r., aby móc uczestniczyć w obrocie, konieczne jest posiadanie odpowiedniego statusu:

- uprawnionego wysyłającego, tj. podmiotu posiadającego numer akcyzowy, który wysyła w ramach dostawy wewnątrzwspólnotowej wyroby akcyzowe poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na podstawie e-SAD albo dokumentu zastępującego e-SAD, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym podmiotu prowadzącego skład podatkowy lub zarejestrowanego wysyłającego,
- uprawnionego odbiorcy – tj. podmiotu posiadającego numer akcyzowy, który odbiera w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego wyroby akcyzowe poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na podstawie e-SAD albo dokumentu zastępującego e-SAD, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym podmiotu prowadzącego skład podatkowy lub zarejestrowanego odbiorcy.

Aby dokonywać na nowych zasadach, tj. od 13 lutego 2023 r., w sposób ciągły nabyć lub dostaw wewnątrzwspólnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, wskazane podmioty powinny posiadać numery akcyzowe uprawnionego odbiorcy i uprawnionego wysyłają-

cego, o co mogą wnioskować od 1 stycznia 2023 r. (zob. pkt 9. Uzyskanie numeru akcyzowego i statusu uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego).

Organami podatkowymi właściwymi w sprawach dotyczących uprawnionego wysyłającego są dla:

- 1) osób fizycznych – naczelnik urzędu skarbowego właściwy w zakresie akcyzy ze względu na adres ich zamieszkania i właściwy dla tego naczelnika w zakresie akcyzy dyrektor izby administracji skarbowej;
- 2) osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – naczelnik urzędu skarbowego właściwy w zakresie akcyzy ze względu na adres ich siedziby i właściwy dla tego naczelnika w zakresie akcyzy dyrektor izby administracji skarbowej (art. 14 ust. 3ba ustawy akcyzowej).

KOMENTARZ » Wprowadzenie nowych statusów podmiotów gospodarczych ma charakter zmian dostosowujących związanych z elektronizacją przemieszczeń wyrobów akcyzowych i rozbudową systemu EMCS.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 16c–16d, 31 lit. f–g, oraz art. 14 ust. 3ba ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 21. Ewidencja CRPA

PRZED ZMIANĄ » Ewidencja CRPA jest prowadzona w formie elektronicznej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Dotychczas nie przewidywała takich podmiotów gospodarczych jak: uprawnionego wysyłającego i uprawnionego odbiorcy.

PO ZMIANIE » W związku z implementacją regulacji unijnych dotyczących uprawnionego wysyłającego i uprawnionego odbiorcy odpowiedniemu rozszerzeniu uległ zakres danych zawartych w ewidencji prowadzonej w formie elektronicznej przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Ewidencja ta zostanie rozszerzona o:

- 1) dane identyfikacyjne uprawnionych odbiorców oraz uprawnionych wysyłających, w tym adresy ich siedzib lub zamieszkania oraz adresy ich poczty elektronicznej;
- 2) numery akcyzowe tych podmiotów oraz
- 3) określenie rodzaju wyrobów akcyzowych objętych działalnością prowadzoną przez te podmioty.

KOMENTARZ » Zmiana ma charakter dostosowujący, związany z elektronizacją przemieszczeń wyrobów akcyzowych i rozbudową systemu EMCS i wprowadzeniem dwóch nowych statusów podmiotów gospodarczych.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18 ust. 7 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 22. Wysyłający podmiot zagraniczny

PRZED ZMIANĄ » Jeżeli osoba fizyczna zamierzała nabyć wewnątrzspółnotowo, nie w celach prowadzonej działalności gospodarczej, wyroby akcyzowe wymienione

w załączniku nr 2 do ustawy, znajdujące się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, w tym wyroby opodatkowane zerową stawką akcyzy, i wyroby te miały być jej dostarczane na terytorium kraju, to takie nabycie mogło być dokonane wyłącznie za pośrednictwem przedstawiciela podatkowego. W tej sytuacji przyjmowało się, że nabycia wewnątrzspółnotowego nie dokonuje ta osoba fizyczna, lecz przedstawiciel podatkowy. Przy czym przedstawiciela podatkowego na terytorium kraju wyznaczał sprzedawca.

PO ZMIANIE »» W wyniku nowelizacji przepisów przyjmuje się, że takiego nabycia dokonał wysyłający podmiot zagraniczny. Natomiast w przypadku, w którym wysyłający podmiot zagraniczny wyznaczy na terytorium kraju działającego na jego rzecz przedstawiciela podatkowego, bo ma do tego prawo, wówczas przyjmuje się, że nabycia wewnątrzspółnotowego dokonuje wyznaczony przedstawiciel podatkowy.

1. Definicja wysyłającego podmiotu zagranicznego

Wprowadzono do ustawy akcyzowej także nową definicję wysyłającego podmiotu zagranicznego, która wskazuje na przedsiębiorcę posiadającego siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego, który wysyła lub dostarcza, bezpośrednio lub pośrednio, z terytorium państwa członkowskiego na terytorium kraju, poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy i systemem, wyroby akcyzowe wymienione w załączniku nr 2 do ustawy, od których na terytorium innego państwa członkowskiego została zapłacona akcyza lub które są objęte zerową stawką akcyzy, osobie fizycznej na terytorium kraju, nie na potrzeby prowadzenia przez nią działalności gospodarczej.

Co oznacza, iż w przypadku dostarczenia wyrobów akcyzowych dopuszczonych do konsumpcji na terytorium jednego państwa członkowskiego do osoby fizycznej nie na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium innego państwa członkowskiego (tzw. sprzedaż na odległość), podmiotem zobowiązanym do zapłaty akcyzy w państwie członkowskim przeznaczenia jest podmiot wysyłający. Państwo członkowskie przeznaczenia może zaś zezwolić podmiotowi wysyłającemu na wyznaczenie przedstawiciela podatkowego w państwie członkowskim przeznaczenia. W związku z tym wprowadzono stosowne zmiany w ustawie o podatku akcyzowym, uznając, że w takim przypadku podatnikiem akcyzy jest podmiot wysyłający wyroby akcyzowe z terytorium państwa członkowskiego, tj. podmiot zagraniczny albo wyznaczony przez niego przedstawiciel.

2. Obowiązki wysyłającego podmiotu zagranicznego, jeśli nie wyznaczył przedstawiciela

Na wysyłającym podmiocie zagranicznym ciąży obowiązek dokonania zgłoszenia rejestracyjnego w sytuacji, jeżeli nie wyznaczył przedstawiciela podatkowego. Wówczas zgłoszenia rejestracyjnego podmiot ten powinien dokonać przed dniem dokonania pierwszej wysyłki wyrobów akcyzowych (art. 16 ust. 1 pkt 6 ustawy akcyzowej).

Ponadto gdy wysyłający podmiot zagraniczny nie wyznaczy przedstawiciela podatkowego, jest obowiązany:

- 1) złożyć zabezpieczenie akcyzowe przed wysłaniem wyrobów akcyzowych;
- 2) bez wezwania organu podatkowego złożyć właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego:

- a) deklarację uproszczoną oraz obliczyć akcyzę i dokonać jej zapłaty na terytorium kraju, na rachunek właściwego urzędu skarbowego, w terminie 10 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego, w przypadku gdy nabywane wyroby są opodatkowane na terytorium kraju stawką akcyzy inną niż stawka zerowa,
- b) deklarację uproszczoną za kwartalny okres rozliczeniowy, w terminie do 10 dnia przypadającego w drugim miesiącu po kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy, w przypadku gdy nabywane wyroby akcyzowe są opodatkowane na terytorium kraju zerową stawką akcyzy.

KOMENTARZ » Zmiana wymaga od podatników solidnego przygotowania się. Posiada plusy i minusy. Powinni oni zapoznać się ze zmianami przepisów i przeanalizować wszystkie „za” i „przeciw” oraz podjąć odpowiednie działania. Ten model rozliczania wymaga od nich posiadania przedstawiciela bądź złożenia zabezpieczenia akcyzowego w polskim urzędzie skarbowym, a także zarejestrowania się w CRPA jako polski podatnik akcyzy. Wszystko zależy od wyboru metody.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 79–79a ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 23. Zmiany w definicji ubytków wyrobów akcyzowych

PRZED ZMIANĄ » Dotychczas w ustawie o podatku akcyzowym w definicji ubytków nie było uregulowane, że są nimi wszelkie straty wyrobów akcyzowych określonych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, przemieszczanych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy.

PO ZMIANIE » Zmiany w obszarze definicji ubytków wynikają m.in. z wprowadzenia elektroniczacji akcyzy oraz z uprawnienia Komisji Europejskiej do ustalania tzw. wspólnych norm ubytków.

1. Zakres zmian w definicji ubytków akcyzowych

W związku z wprowadzenia elektroniczacji akcyzy uzupełniono dotychczasową definicję ubytków akcyzowych o wskazanie, że będą nimi również wszelkie straty wyrobów akcyzowych określonych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, przemieszczanych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na podstawie e-SAD albo dokumentu zastępującego e-SAD, z wyłączeniem alkoholu etylowego całkowicie skażonego środkami dopuszczonymi do skażenia alkoholu etylowego na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 3199/93 z 22 listopada 1993 r. w sprawie wzajemnego uznawania procedur całkowitego skażenia alkoholu etylowego do celów zwolnienia z podatku akcyzowego.

2. Nowe, unijne normy ubytków

Przepisy dyrektywy 2020/262 uprawniają Komisję Europejską do wydania rozporządzenia delegowanego określającego wspólne progi utraty częściowej, poniżej których ubytki wyrobów akcyzowych nie są uznawane za podlegające dopuszczeniu do konsumpcji. Dlatego też wprowadzono w ustawie o podatku akcyzowym zapis, iż zwolnieniu z akcyzy będą podlegać takie ubytki. Ponieważ z chwilą wejścia w życie rozporządzenia delegowanego ubytki wyrobów akcyzowych powstałe podczas przemieszczania będą rozlicza-

ne na podstawie tego aktu, to dotychczasowe decyzje naczelników urzędów skarbowych ustalające normy dopuszczalnych ubytków dla wyrobów akcyzowych przemieszczanych utracą moc z urzędu. Dotychczasowe normy dopuszczalnych ubytków dla wyrobów akcyzowych przemieszczanych zostaną zastąpione wspólnymi progami utraty częściowej.

3. Obowiązek składania deklaracji i zapłaty akcyzy

Uprawnieni odbiorcy obowiązani będą do składania deklaracji uproszczonej oraz zapłaty akcyzy należnej od ubytków wyrobów akcyzowych przekraczających wspólne progi utraty częściowej (określone ww. aktem delegowanym Komisji Europejskiej), a także całkowitego zniszczenia wyrobów akcyzowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 lit. f ustawy akcyzowej, z wyłączeniem ubytków i całkowitego zniszczenia, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy akcyzowej.

KOMENTARZ » Zmiana ma związek z implementacją dyrektywy 2020/262 i wynika ze zmiany sposobu rozliczania ubytków wyrobów akcyzowych powstałych podczas przemieszczania.

Potraktowanie jako ubytki wszelkich strat wyrobów akcyzowych określonych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, przemieszczanych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na podstawie e-SAD albo dokumentu zastępującego e-SAD, należy uznać za korzystne zmiany. Jednak podmioty, które uzyskają status uprawnionego odbiorcy, muszą przygotować się do rozliczania w deklaracjach uproszczonych ubytków wyrobów przemieszczanych na podstawie dokumentów e-SAD.

Jeżeli Komisja Europejska nie ustali wspólnych norm ubytków dla nabywanych wyrobów, to nadal będzie można wystąpić do naczelnika urzędu skarbowego o ustalenie wysokości dopuszczalnych ubytków. Pamiętaj jednak należy, że taka decyzja będzie obowiązywać tylko do czasu określenia takich norm przez Komisję Europejską.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 20 lit. f, art. 30 ust. 4, art. 78 ust. 1b i art. 85 ust. 10 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 24. Zmiany w zakresie importu do składu podatkowego

1. Zmiana definicji zarejestrowanego wysyłającego i miejsca importu

PRZED ZMIANĄ » Przed nowelizacją zarejestrowanym wysyłającym był podmiot, któremu wydano zezwolenie na wysyłanie importowanych wyrobów akcyzowych z miejsca importu z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Przepisy nie przewidywały możliwości funkcjonowania miejsca importu w składzie podatkowym.

PO ZMIANIE » Od 13 lutego 2023 r. nastąpią zmiany w zakresie importu do składu podatkowego. W wyniku nowelizacji ustawy akcyzowej definicję zarejestrowanego wysyłającego doprecyzowano poprzez wskazanie, że podmiot ten wysyła importowane wyroby akcyzowe z miejsca importu innego niż skład podatkowy. Zmiana ta jest powiąza-

na z nowelizacją definicji miejsca importu – art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy akcyzowej, która – w przeciwieństwie do dotychczasowej definicji – dopuszcza możliwość funkcjonowania miejsca importu w składzie podatkowym. Jeżeli miejsce importu będzie znajdowało się w składzie podatkowym, nie będzie potrzeby zastosowania instytucji zarejestrowanego wysyłającego, który wysyła wyroby akcyzowe z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z miejsca importu do składu podatkowego.

Przy czym, jak mówi nowy art. 27 ust. 2a ustawy akcyzowej, miejsce importu może znajdować się w składzie podatkowym, jeżeli podmiot prowadzący skład podatkowy:

- 1) posiada wydaną na podstawie przepisów prawa celnego decyzję o uznaniu miejsca, w którym wyroby akcyzowe mogą być dopuszczane do obrotu w rozumieniu tych przepisów;
- 2) powiadomi właściwego naczelnika urzędu skarbowego o posiadaniu decyzji, o której mowa w pkt 1.

2. Wyłączenie importu z opodatkowania akcyzą

PRZED ZMIANĄ » Opodatkowaniu akcyzą podlega import wyrobów akcyzowych, z wyłączeniem importu wyrobów akcyzowych wysłanych następnie z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z miejsca importu przez zarejestrowanego wysyłającego niebędącego importerem tych wyrobów.

PO ZMIANIE » W wyniku nowelizacji pozostawiono wyłączenie z opodatkowania akcyzą importu wyrobów akcyzowych wysłanych następnie z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy z miejsca importu przez zarejestrowanego wysyłającego niebędącego importerem tych wyrobów.

W art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. b dodano nową regulację, w której przewidziano wyłączenie opodatkowania akcyzą importu wyrobów akcyzowych, w przypadku gdy zostaną one wprowadzone do składu podatkowego w celu dopuszczenia ich do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego w miejscu importu znajdującym się w tym składzie podatkowym i objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy. W takim przypadku przedmiotem opodatkowania będzie wprowadzenie wyrobów akcyzowych do składu podatkowego.

Jednym z elementów uwspólniania przepisów celnych i akcyzowych jest wprowadzony w art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o podatku akcyzowym kolejny wyjątek od uznania importu celnego za import w rozumieniu ustawy o podatku akcyzowym. Tym razem faktycznie wyłączone z akcyzy zostały te towary, w stosunku do których następuje wygaśnięcie długu celnego na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e–g lub k UKC.

Chodzi tu o sytuacje, gdy:

- 1) towary podlegające należnościom celnym przywozowym lub wywozowym uległy przypadkowi lub zostały zajęte i równocześnie lub w późniejszym terminie ulegają przypadkowi;
- 2) towary podlegające należnościom celnym przywozowym lub wywozowym zostają zniszczone pod dozorem celnym lub stają się przedmiotem zrzeczenia się na rzecz Skarbu Państwa;
- 3) zaginięcie towarów lub niewypełnienie obowiązków wynikających z przepisów prawa celnego jest spowodowane całkowitym zniszczeniem lub nieodwracalną utratą tych towarów, wynikającym z faktycznych cech towarów lub z nieprzewidzianych okoliczno-

ści lub działania siły wyższej, lub jest następstwem polecenia organów celnych; towary uznane zostają za nieodwracalnie utracone, gdy nie mogą być użyte przez jakąkolwiek inną osobę;

- 4) dług celny powstał zgodnie z art. 79 UKC i organom celnym przedstawiony zostanie wystarczający dowód na to, że towary nie zostały użyte lub zużyte oraz że zostały wprowadzone z obszaru celnego Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem, że ten dług celny nie wygasa w odniesieniu do osoby lub osób, które usiłowały popełnić oszustwo.

Zatem teraz, dzięki implementacji unijnej dyrektywy, w żadnym z powyższych przypadków nie trzeba będzie już płacić akcyzy, co wydaje się być dobrym rozwiązaniem.

W związku z tą zmianą dokonano nowelizacji przepisów regulujących moment powstawania obowiązku podatkowego w imporcie. Ze zmienionego art. 10 ust. 2 ustawy akcyzowej wynika, iż obowiązek podatkowy z tytułu importu wyrobów akcyzowych będzie powstawał z dniem powstania długu celnego w rozumieniu przepisów prawa celnego, z wyłączeniem przypadków, gdy dług celny wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e, f, g lub k UKC. Jeżeli dług celny powstał, a następnie wygaś, to nie powstał również obowiązek podatkowy.

KOMENTARZ » Fakt, że import wyrobów akcyzowych z przeznaczeniem do objęcia ich procedurą zawieszenia poboru akcyzy będzie mógł odbywać się z pominięciem podmiotu mającego status zarejestrowanego wysyłającego jest korzystną zmianą. Będzie można wprowadzić wyroby w procedurze celnej bezpośrednio do składu podatkowego w celu ich „oclenia” (czyli objęcia procedurą dopuszczenia do obrotu) w tym składzie podatkowym i objęcia ich od razu procedurą zawieszenia poboru akcyzy. Pozwoli to na zmniejszenie liczby formalności (brak generowania dokumentu e-AD przez zarejestrowanego wysyłającego) oraz kosztów – z uwagi na zaangażowanie w takich przypadkach tylko zabezpieczenia akcyzowego składu podatkowego, z pominięciem zabezpieczenia zarejestrowanego wysyłającego.

Aby jednak móc skorzystać z tej możliwości, trzeba będzie zwrócić się do naczelnika urzędu celno-skarbowego o wydanie decyzji celnej o ustanowieniu na terenie danego składu podatkowego tzw. miejsca importu, a następnie powiadomić o tej decyzji naczelnika swojego urzędu skarbowego.

Choć wyłączenie z opodatkowania akcyzą towarów, w stosunku do których następuje wygaśnięcie długu celnego na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e–g lub k UKC, wydaje się być dobrym rozwiązaniem, bo nie trzeba jej płacić, to warto pamiętać o jednej, bardzo ważnej kwestii. Otóż w przypadku tych towarów, które ulegają przepadkowi, co prawda nie trzeba będzie już płacić akcyzy, ale podatnik może zostać obciążony dodatkową, nową karą pieniężną. Karę tę wymierzy naczelnik urzędu celno-skarbowego i wynosić ona będzie dokładnie tyle, ile powinno wynosić cło od tych towarów (zob. pkt 25. Kara pieniężna, gdy importowane towary ulegną przepadkowi).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 14a i 25, art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. a–c, art. 10 ust. 2, art. 27 ust. 2a ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

– 25. Kara pieniężna, gdy importowane towary ulegną przypadkowi

PRZED ZMIANĄ » Dotychczasowe przepisy ustawy akcyzowej nie zawierały regulacji dotyczącej nakładania na podmiot, który dokonał importu wyrobów akcyzowych, kary pieniężnej, w przypadku gdy obowiązek podatkowy nie powstał z powodu wygaśnięcia długu celnego, jeżeli towary podlegające należnościom celnym przywozowym lub wywozowym uległy przypadkowi lub zostały zajęte i równocześnie lub w późniejszym terminie ulegają przypadkowi.

PO ZMIANIE » Zmiana w tym zakresie wynika z implementacji art. 6 ust. 3 lit. d zdanie drugie dyrektywy 2020/262, który stanowi, że jeśli dług celny wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e Unijnego Kodeksu Celnego (dalej: UKC), państwa członkowskie mogą przewidzieć karę w swoich przepisach prawa krajowego, uwzględniając kwotę długu celnego, jaki by powstał. Wskazany przepis UKC wymienia przypadek, gdy dług celny wygasa, jeżeli towary podlegające należnościom celnym przywozowym lub wywozowym uległy przypadkowi lub zostały zajęte i równocześnie lub w późniejszym terminie ulegają przypadkowi. Zatem w takiej sytuacji z powodu wygaśnięcia długu celnego nie nastąpi zapłata akcyzy, gdyż nie powstał obowiązek podatkowy, ale organ podatkowy będzie nakładał karę pieniężną w wysokości długu celnego, jaki by powstał i nie wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e UKC.

Karę tę wymierzy naczelnik urzędu celno-skarbowego i wynosić ona będzie dokładnie tyle, ile powinno wynosić cło od tych towarów. Natomiast uprawnionym od poboru kary będzie Urząd Skarbowy w Nowym Targu. Jest to urząd aktualnie właściwy do przyjmowania wpłat kwot kary pieniężnej nakładanej na podmiot odbierający będący użytkownikiem systemu za brak sporządzenia w określonym terminie projektu raportu odbioru albo nieprzedstawienie właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego dokumentu zastępującego raport odbioru.

KOMENTARZ » To niekorzystna zmiana dla podatników, którzy dokonują importu wyrobów akcyzowych. Co prawda wyłączenie z opodatkowania akcyzą towarów, w stosunku do których następuje wygaśnięcie długu celnego na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e–g lub k UKC, wydaje się być dobrym rozwiązaniem, bo nie trzeba będzie już płacić akcyzy, ale podatnik zostanie obciążony dodatkową, nową karą pieniężną. Kara dotyczy jednak tylko przypadku, gdy dług celny wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e ustawy akcyzowej (jeżeli towary podlegające należnościom celnym przywozowym lub wywozowym uległy przypadkowi lub zostały zajęte i równocześnie lub w późniejszym terminie ulegają przypadkowi).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. c, art. 138w, art. 138u ust. 9 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 26. Eksport ze składu podatkowego

PRZED ZMIANĄ » e-AD to elektroniczny administracyjny dokument, na podstawie którego przemieszcza się wyroby akcyzowe z zastosowaniem procedury zawieszenia pobo-

ru akcyzy. Gdy system jest niedostępny, przemieszcza się wyroby akcyzowe z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy na podstawie dokumentu zastępującego e-AD zawierającego takie same dane jak e-AD.

Dotychczas eksport ze składu podatkowego z wykorzystaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy polegał na tym, że wysyłka transportu na granicę odbywała się równoległe z zastosowaniem zarówno dokumentu e-AD, jak i dokumentów celnych.

PO ZMIANIE »» Po zmianie dokument e-AD generowany jest wyłącznie na trasie ze składu podatkowego do organu celnego, który wystawia stosowne dokumenty eksportowe (jak dotychczas), a na odcinku pomiędzy tym organem a granicą stosowane są już tylko dokumenty celne.

KOMENTARZ »» To rozwiązanie przede wszystkim pozwala na obniżenie kosztów, co wynika z zaangażowania wyłącznie zabezpieczenia celnego na odcinku od organu celnego do granicy. Dodatkowo ułatwia dokonywanie alternatywnego potwierdzenia wywozu w sytuacji ewentualnych braków potwierdzenia wyjazdu pojazdu za granicę UE, gdyż procedury poszukiwawcze odbywać się będą wyłącznie w oparciu o przepisy celne, zamiast równoległego stosowania przepisów celnych i akcyzowych przez dwa odrębne organy, tj. urząd celno-skarbowy i urząd skarbowy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 6, art. 40, art. 41ba i art. 41bb ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 27. Zasady stosowania dokumentów e-SAD w EMCS

PRZED ZMIANĄ »» Dostawy wewnątrzspółnotowe lub nabycia wewnątrzspółnotowe wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, znajdujące się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy (z zapłaconą akcyzą lub opodatkowanych stawką zerową), oraz alkohol etylowy całkowicie skażony środkami dopuszczonymi do skażenia alkoholu etylowego, były przemieszczane na podstawie papierowego uproszczonego dokumentu towarzyszącego (UDT).

PO ZMIANIE »» Od 13 lutego 2023 r. papierowy UDT odejdzie w zapomnienie i zastąpi go elektroniczny dokument e-SAD. Tylko dostawy i nabycia rozpoczęte przed 13 lutego 2023 r. będą rozliczane na dotychczasowych zasadach, ale nie dłużej niż do końca 2023 r. (art. 12 ustawy zmieniającej z 9 grudnia 2021 r.)

Z tym dniem wchodzi w życie przepisy, które regulują zasady dokonywania wewnątrzspółnotowego przemieszczania wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, z wykorzystaniem dokumentów e-SAD w systemie EMCS. Poza dostosowaniem i uzupełnieniem dotychczasowych przepisów dotyczących zarówno stosowania systemu EMCS, jak i styku procedury zawieszenia poboru akcyzy z dokumentami e-SAD wprowadzono w szczególności odrębny rozdział ustawy akcyzowej, szczegółowo regulujący zasady stosowania dokumentów e-SAD w EMCS (art. 46pa–46pg ustawy akcyzowej). Zasady te są bardzo podobne do zasad dotyczących stosowania dokumentów e-AD.

Przemieszczanie wyrobów akcyzowych rozpoczyna się z chwilą wyprowadzenia wyrobów akcyzowych z miejsca wysyłki określonego w e-SAD lub w dokumencie zastępującym e-SAD i kończy się z chwilą odbioru wyrobów akcyzowych przez uprawnionego odbiorcę w miejscu odbioru określonym w e-SAD lub w dokumencie zastępującym e-SAD.

Uprawniony wysyłający będzie zobowiązany podać osobom uczestniczącym w przemieszczaniu wyrobów akcyzowych numer referencyjny nadany w e-SAD, na podstawie którego odbywa się przemieszczanie. Na żądanie organu podatkowego osoby uczestniczące w tym przemieszczaniu powinny podać ten numer referencyjny. Jeżeli projekt e-SAD zawiera prawidłowe i kompletne dane, w systemie jest mu automatycznie nadawany numer referencyjny. Po nadaniu numeru referencyjnego dokument ten jest automatycznie przesyłany do uprawnionego wysyłającego na terytorium kraju oraz do władz państwa członkowskiego Unii Europejskiej właściwych dla uprawnionego odbiorcy na terytorium państwa członkowskiego.

Jeżeli przemieszczane są wyroby akcyzowe objęte zerową stawką akcyzy ze względu na ich przeznaczenie, projekt e-SAD powinien zawierać informację, że przemieszczane wyroby są objęte zerową stawką akcyzy.

Natomiast jeżeli przemieszczanie odbywa się na podstawie dokumentu zastępującego e-SAD, dokument ten powinien być załączony do przemieszczanych wyrobów.

KOMENTARZ » Elektronizacja wewnątrzspółnotowego obrotu wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy to korzystna zmiana dla podatników uczestniczących w obrocie. To mniej formalności i mniejsze prawdopodobieństwo popełnienia błędu, ponieważ system bardzo szybko je wychwyci.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 46pa–46pg ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 28. Oświadczenia dotyczące wielkości produkcji składane przez producentów win i napojów fermentowanych

PRZED ZMIANĄ » Dotychczas rozpoczynający działalność producenci win i napojów fermentowanych poza składem podatkowym nie musieli składać oświadczeń właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego, że co najmniej w 3 kolejnych latach odpowiednio winiarskich lub kalendarzowych produkcja wina lub napojów fermentowanych w ciągu danego roku nie przekroczy 1000 hektolitrów.

PO ZMIANIE » Warunkiem produkcji wina lub napojów fermentowanych poza składem podatkowym przez podmiot, który ją rozpoczyna, jest złożenie przez ten podmiot właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego oświadczenia, że co najmniej w 3 kolejnych latach odpowiednio winiarskich lub kalendarzowych produkcja wina lub napojów fermentowanych w ciągu danego roku nie przekroczy 1000 hektolitrów.

KOMENTARZ » To niekorzystna zmiana dla podatników rozpoczynających działalność gospodarczą w zakresie produkcji wina i napojów fermentowanych. Trudno bowiem jest przewidzieć czy zaplanować produkcję na 3 lata. W przy-

padku przekroczenia wskazanego limitu producent straci prawo do produkcji poza składem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 47 ust. 1a ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 29. Zwolnienie z obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego przez podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym ruociągiem

PRZED ZMIANĄ »» Dotychczas przepisy dopuszczały możliwość zastosowania zwolnienia z obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego w przypadku przemieszczania ruociągiem ropopochodnych wyrobów akcyzowych pomiędzy składami podatkowymi prowadzonymi przez ten sam podmiot na terytorium kraju. Natomiast przy innych przemieszczeniach ruociągiem w procedurze zawieszenia poboru akcyzy między składami podatkowymi w rozporządzeniu MF z 15 grudnia 2014 r. w sprawie określenia przypadków, w których stosuje się niższy poziom zabezpieczenia akcyzowego, szczegółowych warunków odnotowywania obciążenia zabezpieczenia generalnego lub zwolnienia go z tego obciążenia przez podmiot obowiązany do jego złożenia, oraz przypadków, w których nie odnotowuje się obciążenia zabezpieczenia generalnego (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 750), dopuszczono możliwość zastosowania przez podmiot przemieszczający ruociągiem zabezpieczenia ryczałtowego w wysokości 15% zabezpieczenia generalnego.

PO ZMIANIE »» Wprowadzenie zmian w zakresie wewnątrzspółnotowego obrotu wyrobami akcyzowymi poza zawieszeniem poboru akcyzy wymusiło jednocześnie nowelizację w obszarze zabezpieczeń akcyzowych. Tym samym rozszerzono zakres dotychczasowego zwolnienia również na przemieszczenia wewnątrzspółnotowe i przemieszczenia do podmiotów innych niż podmioty prowadzące skład podatkowy, do których także dokonuje się przemieszczeń ruociągiem. Zwolniono z obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym ruociągiem.

KOMENTARZ »» Zmiana jest korzystna. Podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym ruociągiem, które mają złożone zabezpieczenia akcyzowe na poczet tego przemieszczania, mogą wnioskować do naczelnika urzędu skarbowego o zwrot tych zabezpieczeń.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 64 ust. 7 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+/- 30. Zmiany w zakresie zwrotów akcyzy

PRZED ZMIANĄ »» Dotychczasowe zapisy ustawy akcyzowej w zakresie zwrotów akcyzy z tytułu dokonywania obrotu wewnątrzspółnotowego poza zawieszeniem poboru akcyzy nie zawierały szczegółowych zasad związanych z elektroniczną częścią tego obrotu oraz pojawieniem się nowych podmiotów gospodarczych.

PO ZMIANIE » Zmiany w zakresie trybu dokonywania obrotu wewnątrz-wspólnotowego poza zawieszeniem poboru akcyzy, w szczególności elektroniczna część tego obrotu oraz pojawienie się kilku nowych podmiotów w tym obrocie, wymusiły konieczność dostosowania przepisów o zwrotach akcyzy do tych nowych realiów. Chodzi tu o dwa rodzaje sytuacji związanych z obrotem wewnątrz-wspólnotowym.

1. Zwrot akcyzy w związku z wywozem za granicę (do UE lub poza UE) wyrobów akcyzowych poza zawieszeniem poboru akcyzy

Pierwszą z nich jest odzyskiwanie (zwrot) akcyzy w związku z wywozem za granicę (do UE lub poza UE) wyrobów akcyzowych poza zawieszeniem poboru akcyzy, tj. wyrobów, od których zapłacono akcyzę w Polsce. W odniesieniu do wyrobów, których wywóz musi być wykonywany z wykorzystaniem nowych dokumentów e-SAD, jako podmiot, który może wystąpić o zwrot akcyzy wskazano uprawnionego wysyłającego. Wśród dokumentów wymaganych jako załącznik do wniosku o zwrot wskazano oczywiście numer referencyjny e-SAD lub dokument zastępujący e-SAD. Nie uległy zmianie zasady zwrotów od pozostałych wyrobów, w tym katalog podmiotów uprawnionych do złożenia wniosków i terminy ich składania.

2. Zwrot akcyzy zapłaconej w Polsce w związku z nieprawidłowościami w przewozie towarów na podstawie e-SAD

Drugą sytuacją jest przypadek, gdy podmiot dokona w Polsce zapłaty akcyzy w związku z nieprawidłowościami w przewozie towarów na podstawie e-SAD, a następnie udowodni, że nieprawidłowość ta wystąpiła jednak na terytorium innego kraju UE i w związku z tym zapłacono tam od nich akcyzę. W takim przypadku będzie możliwe odzyskanie (zwrot) akcyzy zapłaconej w Polsce, o ile złożony zostanie wniosek w ciągu 3 lat od daty nabycia tych wyrobów przez ich odbiorcę.

Tabela. Katalog dokumentów, jakie należy przedłożyć naczelnikowi urzędu skarbowego, wnosząc o zwrot akcyzy

Lp.	Status podmiotu	Rodzaj transakcji	Katalog dokumentów, jakie trzeba złożyć, wnosząc o zwrot
1	2	3	4
1.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Podatnik, który dokonał dostawy wewnątrz-wspólnotowej wyrobów akcyzowych, od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju, ■ Podmiot, który nabył wyroby akcyzowe, od 	Dokonanie dostawy wewnątrz-wspólnotowej wyrobów akcyzowych niewymienionych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, które są objęte na terytorium kraju stawką akcyzy inną niż stawka zerowa lub wyrobów akcyzowych wymienio-	<ul style="list-style-type: none"> ■ dokumenty towarzyszące przemieszczaniu wyrobów akcyzowych, ■ potwierdzenie otrzymania wyrobów akcyzowych przez odbiorcę z państwa członkowskiego Unii Europejskiej na dokumencie handlowym,

1	2	3	4
	<p>których akcyza została zapłacona na terytorium kraju od podatnika, i dokonał ich dostawy wewnątrzspółnotowej</p>	<p>nych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej dostarczonych wewnątrzspółnotowo osobie fizycznej, nie na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ dokument potwierdzający zapłatę akcyzy lub złożenie deklaracji w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub złożenie zabezpieczenia albo dokument potwierdzający, że akcyza w tym państwie nie jest wymagana, ■ dokumenty potwierdzające zapłatę akcyzy na terytorium kraju.
2.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Podatnik, który dokonał dostawy wewnątrzspółnotowej wyrobów akcyzowych, od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju, ■ Podmiot, który nabył wyroby akcyzowe, od których akcyza została zapłacona na terytorium kraju od podatnika i dokonał ich dostawy wewnątrzspółnotowej 	<p>Dokonanie dostawy wewnątrzspółnotowej wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, które zostały przemieszczone z użyciem systemu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ numer referencyjny e-SAD, na podstawie którego wyroby akcyzowe zostały przemieszczone w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej i których odbiór został potwierdzony raportem odbioru, ■ dokumenty potwierdzające zapłatę akcyzy na terytorium kraju.
3.	<p>Uprawniony wysyłający</p>	<p>Dokonanie dostawy wewnątrzspółnotowej wyrobów akcyzowych wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej, które zostały przemieszczone z użyciem systemu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ numer referencyjny e-SAD, na podstawie którego wyroby akcyzowe zostały przemieszczone w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej i których odbiór został potwierdzony raportem odbioru, ■ faktury, z których wynikają wnioskowane kwoty zwrotu akcyzy lub dokumenty potwierdzające zapłatę akcyzy na terytorium kraju, ■ informacja o podatniku, który dokonał zapłaty akcyzy na terytorium kraju od dostarczonych wewnątrzspółnotowo wyrobów akcyzowych, poprzez podanie numeru identyfikacji podatkowej NIP lub PESEL tego podatnika.

KOMENTARZ » Zmiana jest konsekwencją rozszerzenia kręgu podmiotów uprawnionych do zwrotu podatku akcyzowego w przypadku dostawy wewnątrzspółnotowej wyrobów akcyzowych o uprawnionego wysyłającego oraz różnic przy dokumentowaniu dostaw wewnątrzspółnotowych w przypadku wyrobów akcyzowych wymienionych oraz niewymienionych w załączniku nr 2 do ustawy akcyzowej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 82 ust. 1 pkt 3 i ust. 2g oraz ust. 3 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

31. Import samochodu osobowego

PRZED ZMIANĄ » Na podstawie art. 100 ust. 1 pkt 1 ustawy akcyzowej opodatkowaniu akcyzą podlegał import samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym.

PO ZMIANIE » W przypadku samochodu osobowego przedmiotem opodatkowania akcyzą nadal jest import samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym, ale z wyłączeniem przypadków, gdy dług celny wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e, f, g lub k UKC. Okoliczności powodujące wygaśnięcie długu celnego i brak obowiązku rozliczenia importu zostały wymienione także w art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy akcyzowej (zob. pkt 24. Zmiany w zakresie importu do składu podatkowego/Wyłączenie importu z opodatkowania akcyzą.)

KOMENTARZ » To korzystna zmiana dla podatków, ponieważ wyłącza z opodatkowania akcyzą przypadki, kiedy to dług wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e, f, g lub k UKC. Nie ma wówczas obowiązku zapłaty akcyzy, ale może być nałożona kara (zob. pkt 25. Kara pieniężna, gdy importowane towary ulegną przepadkowi).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 100 ust. 1 pkt 1 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

32. Obowiązek podatkowy z tytułu importu samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju

PRZED ZMIANĄ » Obowiązek podatkowy z tytułu importu samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym powstaje z dniem powstania długu celnego w rozumieniu przepisów prawa celnego.

PO ZMIANIE » Zgodnie z nowym brzmieniem przepisu obowiązek podatkowy z tytułu importu samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym będzie nadal powstawał z dniem powstania długu celnego w rozumieniu przepisów prawa celnego, ale z wyłączeniem przypadków, gdy dług celny wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e, f, g lub k UKC. Jeżeli dług celny powstał, a następnie wygaś, to nie powstaje również obowiązek podatkowy.

KOMENTARZ » To korzystna zmiana dla podatków, ponieważ wyłącza z opodatkowania akcyzą przypadki, kiedy to dług wygaś na podstawie art. 124 ust. 1 lit. e, f, g lub k UKC. Nie ma wówczas obowiązku zapłaty akcyzy, ale może być nałożona kara (zob. pkt 25. Kara pieniężna, gdy importowane towary ulegną przepadkowi).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 101 ust. 1 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 33. Import do składu podatkowego wyrobów oznaczanych znakami akcyzy, w którym jest miejsce importu

PRZED ZMIANĄ » Wyroby akcyzowe podlegające obowiązkowi oznaczania znakami akcyzy nie mogą być bez ich uprzedniego prawidłowego oznaczenia odpowiednimi podatkowymi znakami akcyzy importowane, chyba że zostaną objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy albo wprowadzone do wolnego obszaru celnego albo do składu celnego i prawidłowo oznaczone przed zakończeniem procedury zawieszenia poboru akcyzy albo przed objęciem procedurą dopuszczenia do obrotu celem sprzedaży na terytorium kraju poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy.

PO ZMIANIE » Zmiana polega na umożliwieniu wprowadzenia przedmiotowych wyrobów bez znaków akcyzy do składu podatkowego, w którym jest miejsce importu.

KOMENTARZ » Zmiana jest korzystna dla podmiotów obowiązanych do oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy, ponieważ będą one mogły banderolować wyroby pochodzące z importu dopiero w składzie, co ułatwi prowadzenie działalności gospodarczej i obniży jej koszty.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 117 ust. 2 pkt 1 ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143; ost.zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 34. Potwierdzenie spisu wyrobów bez ważnych banderol

PRZED ZMIANĄ » Obowiązek oznaczania wyrobów akcyzowych legalizacyjnymi znakami akcyzy powstaje w przypadku wystąpienia poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy wyrobów akcyzowych nieoznaczonych, oznaczonych nieprawidłowo lub nieodpowiednimi znakami akcyzy, w szczególności znakami uszkodzonymi, w przypadku gdy wyroby te przeznaczone są do dalszej sprzedaży (art. 116 ust. 3 ustawy akcyzowej). Przy czym posiadacz takich wyrobów przeznaczonych do dalszej sprzedaży jest obowiązany sporządzić ich spis i przedstawić go w celu potwierdzenia zgodności ze stanem faktycznym naczelnikowi urzędu celno-skarbowego. Ponadto przepisy dotyczące ważności banderoli nie odnosiły się do cygar i cygaretek.

PO ZMIANIE » W wyniku nowelizacji umożliwiono, aby naczelnik ten mógł potwierdzić taki spis bez sprawdzania, czy jest on zgodny ze stanem faktycznym, czyli nie będzie musiał przeliczać wszystkich opakowań wymienionych w tym spisie.

Dotychczasowe przepisy dotyczące ważności banderol tytoniowych rozszerzono na cygara i cygaretki, z wyłączeniem zasady konieczności ich corocznej wymiany. Wprowadzenie tych przepisów wiąże się z tym, że najpóźniej do 20 maja 2024 r. zniknąć będzie

musiało dotychczasowe zwolnienie z obowiązku oznaczania cygar i cygaretek banderolami (które obowiązywało od 1994 r.). Wynika to z obowiązku objęcia tych wyrobów z tym dniem systemem śledzenia ruchu i pochodzenia wyrobów tytoniowych (track & trace) na podstawie art. 15 ust. 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE oraz z faktu, że banderole podatkowe pełnią w tym systemie funkcję dodatkowego zabezpieczenia (tzw. security features).

KOMENTARZ »» **Zmiany w zakresie potwierdzania spisów wyrobów bez ważnych banderol należy ocenić na plus. Przekłada się to przede wszystkim na oszczędność czasu i pieniędzy.**

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 23, 26 i 27 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707

+ 35. Ułatwienia dla prowadzących składy podatkowe przy odbiorze wyrobów jako uprawnieni odbiorcy

PRZED ZMIANĄ »» Zgodnie z brzmieniem art. 117 ust. 2 pkt 2 ustawy akcyzowej procedura zawieszenia poboru akcyzy ma również zastosowanie, jeżeli wyroby akcyzowe są przemieszczane ze składu podatkowego na terytorium państwa członkowskiego do składu podatkowego na terytorium kraju.

PO ZMIANIE »» Przy okazji wdrażania e-SAD wprowadzono możliwość, że prowadzący skład podatkowy, który odbierze wyroby akcyzowe, działając jako uprawniony odbiorca, będzie mógł wprowadzić te wyroby do swojego składu w reżimie procedury zawieszenia poboru akcyzy, w tym także bez nakładania znaków akcyzy.

Jeżeli jednak prowadzący skład podatkowy będzie chciał wprowadzać do swojego składu podatkowego w ramach procedury zawieszenia poboru akcyzy również wyroby nabywane w innych krajach UE poza tą procedurą (np. w celu zapewnienia płynności dostaw półproduktów), to powinien postarać się o uzyskanie statusu uprawnionego odbiorcy. Pamiętajć musi również o dokonaniu stosownych zmian w posiadanych zabezpieczeniach akcyzowych.

To samo dotyczy nabywania wyrobów podlegających banderolowaniu od dostawców oferujących wyroby poza procedurą zawieszenia, którzy mają problemy z nakładaniem u siebie banderol na te wyroby.

KOMENTARZ »» **Umożliwienie prowadzącemu skład podatkowy, który odbierze wyroby akcyzowe, działając jako uprawniony odbiorca, że będzie mógł wprowadzić te wyroby do swojego składu w reżimie procedury zawieszenia poboru akcyzy, w tym także bez nakładania znaków akcyzy, to korzystna zmiana, w szczególności pod względem korzyści finansowych.**

POSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 24 ustawy z 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2707